



Tilltalade 2 st

Parter och domslut

Thomas Melin

Parter

Tilltalad

Sven THOMAS Melin, 19600416-2415
Gammelgårdsvägen 22 Lgh 1307, 112 64 Stockholm

Offentlig försvarare

Advokat Jonas Granfelt
Advokatfirman Althin HB
Skeppsbron 28, 3 tr, 111 30 Stockholm

Åklagare

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing
Ekobrottsmyndigheten
Andra ekobrottskammaren i Malmö
Box 342, 201 23 Malmö

Domslut

Brott som Thomas Melin döms för

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017, 2012-06-12 till 2012-06-19, Helsingborg

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017, 2012-06-12 till 2012-06-19, Helsingborg

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017, 2012-06-12 till 2012-06-19, Helsingborg

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017, 2012-06-12 till 2012-06-19, Helsingborg

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017, 2012-06-12 till 2012-06-19, Helsingborg

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress

Box 712
251 07 Helsingborg

Besöksadress

Konsul Perssons plats 1
Helsingborg

Expeditionstid

måndag - fredag
08:00-16:00

Telefon

042-19 97 00

E-post

helsingborgs.tingsratt@dom.se

Webb

www.helsingborgstingsratt.domstol.se

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017, 2012-06-12 till 2012-06-19, Helsingborg

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017, 2012-06-12 till 2012-06-19, Helsingborg

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017, 2012-06-12 till 2012-06-19, Helsingborg

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017, 2012-06-12 till 2012-06-19, Helsingborg

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken, 2018-10-11, Helsingborg

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017, 2012-12-27, Helsingborg

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017, 2012-12-20, Helsingborg

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017, 2013-03-05, Helsingborg

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017, 2014-02-11, Helsingborg

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017, 2015-11-24, Helsingborg

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken, 2018-10-11, Helsingborg

Påföljd

Fängelse 2 år

Rapporterade lagrum

Lagrum som har tillämpats och rapporterats till andra myndigheter

Ny påföljd har bestämts för den nya brottsligheten (34 kap 1 § 1 st brottsbalken).

Brottsofferfond

Thomas Melin ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Jonas Granfelt får ersättning av staten med 256 230 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 149 608 kr arbete
- 27 766 kr tidsspillan
- 27 610 kr utlägg
- 51 246 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Johan Tungard

Parter

Tilltalad

JOHAN Tungard, 19650831-3415
Östra Vallgatan 16 Lgh 1101, 254 37 Helsingborg

Offentlig försvarare

Advokat Anders Olsson
Advokatfirman ACTA i Skåne KB
Drottninggatan 7, 252 21 Helsingborg

Åklagare

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing
Ekobrottsmyndigheten
Andra ekobrottskammaren i Malmö
Box 342, 201 23 Malmö

Domslut

Brott som Johan Tungard döms för

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken, 2018-10-11, Helsingborg

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken, 2018-10-11, Helsingborg

Påföljd

Fängelse 1 år

Rapporterade lagrum

Lagrum som har tillämpats och rapporterats till andra myndigheter

Ny påföljd har bestämts för den nya brottsligheten (34 kap 1 § 1 st brottsbalken).

Brottsofferfond

Johan Tungard ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Anders Olsson får ersättning av staten med 143 629 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 109 592 kr arbete
- 5 280 kr tidspillan
- 31 kr utlägg
- 28 726 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Yrkanden

Stämningsansökan, aktbilaga 177, 2022-05-13, åtalspunkt 1

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing har begärt att Thomas Melin döms för grovt bedrägeri enligt 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

Gärningsbeskrivning

1.1 GROVT BEDRÄGERI (Thomas Melin och Johan Tungard) (9000-K125-22)

Thomas Melin har den 20 januari 2010 för Fastighets AB Hasselns räkning tagit ett lån i SEB Bank med belopp om totalt 1 900 000 kronor och till säkerhet för lånet pantsatt bostadsrättslägenhet nr 2 i Bostadsrättsföreningen Sommarhagen 5.

Den 18 juni 2012 har tredje man överlåtit ovanstående bostadsrättslägenhet till Bostadsbolaget i Helsingborg för 3 100 000 kronor. Johan Tungard har signerat överlåtelseavtalet för Bostadsbolaget i Helsingborg AB:s räkning.

Den 18 juni 2012 har ovanstående bostadsrätt pantsatts hos Ålandsbanken till säkerhet för lån om 55 miljoner kronor upptagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB. Pantsättningsavtalet har för Bostadsbolaget i Helsingborgs räkning undertecknats av Johan Tungard.

Det upptagna lånet har därefter till viss del överförs till Thomas Melins och Johan Tungards konton samt bolag som kontrollerats av Thomas Melin och/eller Johan Tungard.

Den 19 juni 2012 har Thomas Melin och Johan Tungard för Bostadsrättsföreningen Sommarhagen 5:s räkning mottagit och bekräftat meddelande från Ålandsbanken om att ovanstående bostadsrättslägenhet är pantsatt i Ålandsbanken till säkerhet för lån tagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB.

Johan Tungard och Thomas Melin har genom ovanstående handlande tillsammans och i samförstånd vilselett Ålandsbanken genom att underlåta att berätta att ovanstående bostadsrättslägenhet redan varit pantsatt i SEB till säkerhet för lån tagna av Fastighets AB Hasseln.

Förfarandet har inneburit vinning för Thomas Melin och Johan Tungard samt de bolag de representerat och skada eller beaktansvärd risk för skada för Ålandsbanken.

Brottet är grovt med hänsyn till att det avsett betydande värde. Det hände mellan den 12 juni 2012 och den 19 juni 2012 i Helsingborgs stad eller på annan plats i landet.

Johan Tungard och Thomas Melin begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 177, 2022-05-13, åtalspunkt 2

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing har begärt att Thomas Melin döms för grovt bedrägeri enligt 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

Gärningsbeskrivning

2.1 GROVT BEDRÄGERI (Thomas Melin och Johan Tungard) (9000-K125-22)

Thomas Melin har den 10 juni 2005 tagit lån i SBAB bank med belopp om 1 835 000 kronor. Som säkerhet för lånet har han pantsatt bostadsrättslägenhet nr 3 i Bostadsrättsföreningen Sommarhagen 5 i Helsingborg.

Han har därefter den 20 januari 2010 för Fastighet AB Slottshöjdens räkning tagit ett lån i SEB Bank om 2 100 000 och till säkerhet för lånet på nytt pantsatt bostadsrättslägenhet nr 3 i Bostadsrättsföreningen Sommarhagen.

Den 18 juni 2012 har Thomas Melin i egenskap av ledamot i Fastighet Hasseln AB överlåtit ovanstående bostadsrättslägenhet till Bostadsbolaget i Helsingborg AB för 3,4 miljoner kronor. Johan Tungard har skrivit under överlåtelsen för Bostadsbolaget i Helsingborgs räkning.

Den 18 juni 2012 har ovanstående bostadsrätt pantsatts hos Ålandsbanken till säkerhet för lån om 55 miljoner kronor upptagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB. Pantsättningsavtalet har för Bostadsbolaget i Helsingborgs räkning undertecknats av Johan Tungard.

Delar av det upptagna lånet har överförts till Thomas Melins och Johan Tungards konton samt bolag som kontrollerats av Thomas Melin och/eller Johan Tungard.

Den 19 juni 2012 har Thomas Melin och Johan Tungard för Bostadsrättsföreningen Sommarhagen 5:s räkning mottagit och bekräftat meddelande från Ålandsbanken om att ovanstående bostadsrättslägenhet är pantsatt i Ålandsbanken till säkerhet för lån tagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB.

Johan Tungard och Thomas Melin har genom ovanstående handlande tillsammans och i samförstånd vilselett Ålandsbanken genom att underlåta att berätta att ovanstående bostadsrättslägenhet redan varit pantsatt i SBAB till säkerhet för lån tagna av Thomas Melin.

Förfarandet har inneburit vinning för Thomas Melin och Johan Tungard samt de bolag de representerat och skada eller beaktansvärd risk för skada för Ålandsbanken.

Brottet är grovt med hänsyn till att det avsett betydande värde. Det hände mellan den 12 juni 2012 och den 19 juni 2012 i Helsingborgs stad eller på annan plats i landet.

Johan Tungard och Thomas Melin begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 177, 2022-05-13, åtalspunkt 3

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing har begärt att Thomas Melin döms för grovt bedrägeri enligt 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

Gärningsbeskrivning

3.1 GROVT BEDRÄGERI (Thomas Melin och Johan Tungard) (9000-K125-22)

Thomas Melin har den 31 maj 2007 tagit ett lån i Handelsbanken med belopp om totalt 5 360 000 kronor och till säkerhet för lånet pantsatt bostadsrättslägenhet nr 4 i Bostadsrättsföreningen Sommarhagen.

Han har därefter den 20 januari 2010 för SEM Systems räkning tagit ett lån i SEB Bank om 2 200 000 och till säkerhet för lånet på nytt pantsatt bostadsrättslägenhet nr 4 i Bostadsrättsföreningen Sommarhagen.

Den 18 juni 2012 har Amasten Fastighets AB överlåtit ovanstående bostadsrättslägenhet till Bostadsbolaget i Helsingborg för 4 400 000 kronor. Johan Tungard har signerat överlåtelseavtalet för Bostadsbolaget i Helsingborg AB:s räkning.

Den 18 juni 2012 har ovanstående bostadsrätt pantsatts hos Ålandsbanken till säkerhet för lån om 55 miljoner kronor upptagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB. Pantsättningsavtalet har för Bostadsbolaget i Helsingborgs räkning undertecknats av Johan Tungard.

Det upptagna lånet har därefter till viss del överförs till Thomas Melin och Johan Tungards konton samt bolag som kontrollerats av Thomas Melin och/eller Johan Tungard.

Den 19 juni 2012 har Thomas Melin och Johan Tungard för Bostadsrättsföreningen Sommarhagen räkning mottagit och bekräftat meddelande från Ålandsbanken om att ovanstående bostadsrättslägenhet är pantsatt i Ålandsbanken till säkerhet för lån tagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB.

Johan Tungard och Thomas Melin har genom ovanstående handlande tillsammans och i samförstånd vilselett Ålandsbanken genom att underlåta att berätta att ovanstående bostadsrättslägenhet redan varit pantsatt i SEB till säkerhet för lån tagna av Fastighets AB Hasseln.

Förfarandet har inneburit vinning för Thomas Melin och Johan Tungard samt de bolag de representerat och skada eller beaktansvärd risk för skada för Ålandsbanken.

Brottet är grovt med hänsyn till att det avsett betydande värde.

Det hände mellan den 12 juni 2012 och den 19 juni 2012 i Helsingborgs stad eller på annan plats i landet.

Johan Tungard och Thomas Melin begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 177, 2022-05-13, åtalspunkt 4

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing har begärt att Thomas Melin döms för grovt bedrägeri enligt 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

Gärningsbeskrivning

4.1 GROVT BEDRÄGERI (Thomas Melin och Johan Tungard) (9000-K125-22)

Johan Tungard har den 1 december 2006 tagit lån i Nordea Bank med belopp om 2 360 000 kronor och till säkerhet för lånet pantsatt bostadsrättslägenhet nr 2 i Bostadsrättsföreningen Ärlan 14.

Thomas Melin har den 18 juni 2012 i egenskap av företrädare för Fastighets AB Hasseln i Helsingborg överlåtit ovanstående bostadsrättslägenhet till Bostadsbolaget i Helsingborg för 3 040 000 kronor.

Den 18 juni 2012 har ovanstående bostadsrätt pantsatts hos Ålandsbanken till säkerhet för lån om 55 miljoner kronor upptagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB. Pantsättningsavtalet har för Bostadsbolaget i Helsingborgs räkning undertecknats av Johan Tungard.

Det upptagna lånet har därefter till viss del överförs till Thomas Melins och Johan Tungards konton samt bolag som kontrollerats av Thomas Melin och/eller Johan Tungard.

Den 19 juni 2012 har Thomas Melin och Johan Tungard för Bostadsrättsföreningen Ärlan 14:s räkning mottagit och bekräftat meddelande från Ålandsbanken om att ovanstående bostadsrättslägenhet är pantsatt i Ålandsbanken till säkerhet för lån tagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB.

Johan Tungard och Thomas Melin har genom ovanstående handlande tillsammans och i samförstånd vilselett Ålandsbanken genom att underlåta att berätta att ovanstående bostadsrättslägenhet redan varit pantsatt i Nordea Bank till säkerhet för lån tagna av Johan Tungard.

Förfarandet har inneburit vinning för Thomas Melin och Johan Tungard samt de bolag de representerat och skada eller beaktansvärd risk för skada för Ålandsbanken.

Brottet är grovt med hänsyn till att det avsett betydande värde.

Det hände mellan den 12 juni 2012 och den 19 juni 2012 i Helsingborgs stad eller på annan plats i landet.

Johan Tungard och Thomas Melin begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 177, 2022-05-13, åtalspunkt 5

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing har begärt att Thomas Melin döms för grovt bedrägeri enligt 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

Gärningsbeskrivning

5.1 GROVT BEDRÄGERI (Thomas Melin och Johan Tungard) (9000-K125-22)

Johan Tungard har den 20 maj 2005 tagit två lån i SBAB Bank med belopp om totalt 418 500 kronor och till säkerhet för lånet pantsatt bostadsrättslägenhet nr 4 i Bostadsrättsföreningen Ärlan 14.

Den 11 juni 2012 har tredje man överlåtitt ovanstående bostadsrättslägenhet till Bostadsbolaget i Helsingborg för 800 000 kronor. Johan Tungard har signerat överlåtelseavtalet för Bostadsbolaget i Helsingborg AB:s räkning.

Den 18 juni 2012 har ovanstående bostadsrätt pantsatts hos Ålandsbanken till säkerhet för lån om 55 miljoner kronor upptagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB. Pantsättningsavtalet har för Bostadsbolaget i Helsingborgs räkning undertecknats av Johan Tungard.

Det upptagna lånet har därefter till viss del överförs till Thomas Melins och Johan Tungards konton samt bolag som kontrollerats av Thomas Melin och/eller Johan Tungard.

Den 19 juni 2012 har Thomas Melin och Johan Tungard för Bostadsrättsföreningen Ärlan 14:s räkning mottagit och bekräftat meddelande från Ålandsbanken om att ovanstående bostadsrättslägenhet är pantsatt i Ålandsbanken till säkerhet för lån tagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB. Johan Tungard och Thomas Melin har tillsammans och i samförstånd genom ovanstående handlande vilselett Ålandsbanken genom att underlåta att berätta att ovanstående bostadsrättslägenhet redan varit pantsatt i SBAB till säkerhet för lån tagna av Johan Tungard.

Förfarandet har inneburit vinning för Thomas Melin och Johan Tungard samt de bolag de representerat och skada eller beaktansvärd risk för skada för Ålandsbanken.

Brottet är grovt med hänsyn till att det avsett betydande värde. Det hände mellan den 12 juni 2012 och den 19 juni 2012 i Helsingborgs stad eller på annan plats i landet.

Johan Tungard och Thomas Melin begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 177, 2022-05-13, åtalspunkt 6

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing har begärt att Thomas Melin döms för grovt bedrägeri enligt 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

Gärningsbeskrivning**6.1 GROVT BEDRÄGERI (Thomas Melin och Johan Tungard) (9000-K125-22)**

Johan Tungard har den 20 maj 2005 tagit två lån i SBAB Bank med belopp om sammanlagt 418 500 kronor och till säkerhet för lånet pantsatt bostadsrättslägenhet nr 5 i Bostadsrättsföreningen Ärlan 14.

Den 18 juni 2012 har ovanstående bostadsrättslägenhet överlåtits till Bostadsbolaget i Helsingborg för 600 000 kronor. Johan Tungard har signerat överlåtelseavtalet för Bostadsbolaget i Helsingborg AB:s räkning.

Den 18 juni 2012 har ovanstående bostadsrätt pantsatts hos Ålandsbanken till säkerhet för lån om 55 miljoner kronor upptagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB. Pantsättningsavtalet har för Bostadsbolaget i Helsingborgs räkning undertecknats av Johan Tungard.

Det upptagna lånet har därefter till viss del överförs till Thomas Melins och Johan Tungards konton samt bolag som kontrollerats av Thomas Melin och/eller Johan Tungard.

Den 19 juni 2012 har Thomas Melin och Johan Tungard för Bostadsrättsföreningen Ärlan 14:s räkning mottagit och bekräftat meddelande från Ålandsbanken om att ovanstående bostadsrättslägenhet är pantsatt i Ålandsbanken till säkerhet för lån tagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB.

Johan Tungard och Thomas Melin hargenom ovanstående handlande tillsammans och i samförstånd vilselett Ålandsbanken genom att underlåta att berätta att ovanstående bostadsrättslägenhet redan varit pantsatt i SBAB till säkerhet för lån tagna av Johan Tungard.

Förfarandet har inneburit vinning för Thomas Melin och Johan Tungard samt de bolag de representerat och skada eller beaktansvärd risk för skada för Ålandsbanken.

Brottet är grovt med hänsyn till att det avsett betydande värde.

Det hände mellan den 12 juni 2012 och den 19 juni 2012 i Helsingborgs stad eller på annan plats i landet.

Johan Tungard och Thomas Melin begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 177, 2022-05-13, åtalpunkt 7

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing har begärt att Thomas Melin döms för grovt bedrägeri enligt 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

Gärningsbeskrivning**7.1 GROVT BEDRÄGERI (Thomas Melin och Johan Tungard) (9000-K125-22)**

Thomas Melin har den 20 januari 2010 för Fastighets AB Hasselns räkning tagit ett lån i SEB Bank med belopp om totalt 475 000 kronor och till säkerhet för lånet pantsatt bostadsrättslägenhet nr 0 i Bostadsrättsföreningen Fortuna.

Den 18 juni 2012 har Fastighet AB Hasseln överlåtit ovanstående bostadsrättslägenhet till Bostadsbolaget i Helsingborg för 760 000 kronor. Johan Tungard har signerat överlåtelseavtalet för Bostadsbolaget i Helsingborg AB:s räkning.

Den 18 juni 2012 har ovanstående bostadsrätt pantsatts hos Ålandsbanken till säkerhet för lån om 55 miljoner kronor upptagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB. Pantsättningsavtalet har för Bostadsbolaget i Helsingborgs räkning undertecknats av Johan Tungard.

Det upptagna lånet har därefter till viss del överförs till Thomas Melins och Johan Tungards konton samt bolag som kontrollerats av Thomas Melin och/eller Johan Tungard.

Den 19 juni 2012 har Thomas Melin och Johan Tungard för Bostadsrättsföreningen Fortunas räkning mottagit och bekräftat meddelande från Ålandsbanken om att ovanstående bostadsrättslägenhet är pantsatt i Ålandsbanken till säkerhet för lån tagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB.

Johan Tungard och Thomas Melin hargenom ovanstående handlande tillsammans och i samförstånd vilselett Ålandsbanken genom att underlåta att berätta att ovanstående bostadsrättslägenhet redan varit pantsatt i SEB till säkerhet för lån tagna av Fastighets AB Hasseln.

Förfarandet har inneburit vinning för Thomas Melin och Johan Tungard samt de bolag de representerat och skada eller beaktansvärd risk för skada för Ålandsbanken.

Brottet är grovt med hänsyn till att det avsett betydande värde.

Det hände mellan den 12 juni 2012 och den 19 juni 2012 i Helsingborgs stad eller på annan plats i landet.

Johan Tungard och Thomas Melin begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 177, 2022-05-13, åtalpunkt 8

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing har begärt att Thomas Melin döms för grovt bedrägeri enligt 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

Gärningsbeskrivning

8.1 GROVT BEDRÄGERI (Thomas Melin och Johan Tungard) (9000-K125-22)

Thomas Melin har den 20 januari 2010 för Fastighets AB Hasselns räkning tagit ett lån i SEB Bank med belopp om totalt 2 100 000 kronor och till säkerhet för lånet pantsatt bostadsrättslägenhet nr 6 i Bostadsrättsföreningen Fortuna.

Den 18 juni 2012 har Fastighet AB Hasseln överlåtit ovanstående bostadsrättslägenhet till Bostadsbolaget i Helsingborg för 2 100 000 kronor. Johan Tungard har signerat överlåtelseavtalet för Bostadsbolaget i Helsingborg AB:s räkning.

Den 18 juni 2012 har ovanstående bostadsrätt pantsatts hos Ålandsbanken till säkerhet för lån om 55 miljoner kronor upptagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB. Pantsättningsavtalet har för Bostadsbolaget i Helsingborgs räkning undertecknats av Johan Tungard.

Det upptagna lånet har därefter till viss del överförs till Thomas Melins och Johan Tungards konton samt bolag som kontrollerats av Thomas Melin och/eller Johan Tungard.

Den 19 juni 2012 har Thomas Melin och Johan Tungard för Bostadsrättsföreningen Fortunas räkning mottagit och bekräftat meddelande från Ålandsbanken om att ovanstående bostadsrättslägenhet är pantsatt i Ålandsbanken till säkerhet för lån tagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB.

Johan Tungard och Thomas Melin hargenom ovanstående handlande tillsammans och i samförstånd vilselett Ålandsbanken genom att underlåta att berätta att ovanstående bostadsrättslägenhet redan varit pantsatt i SEB till säkerhet för lån tagna av Fastighets AB Hasseln.

Förfarandet har inneburit vinning för Thomas Melin och Johan Tungard samt de bolag de representerat och skada eller beaktansvärd risk för skada för Ålandsbanken.

Brottet är grovt med hänsyn till att det avsett betydande värde.

Det hände mellan den 12 juni 2012 och den 19 juni 2012 i Helsingborgs stad eller på annan plats i landet.

Johan Tungard och Thomas Melin begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktilaga 177, 2022-05-13, åtalpunkt 9

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing har begärt att Thomas Melin döms för grovt bedrägeri enligt 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

Gärningsbeskrivning

9.1 GROVT BEDRÄGERI (Thomas Melin och Johan Tungard) (9000-K125-22)

Tomas Melin har den 8 april 2011 tagit ett lån i SEB Bank med belopp om totalt 3 000 000 kronor och till säkerhet för lånet pantsatt bostadsrättslägenhet nr 2 i Bostadsrättsföreningen Prins Georg.

Den 18 juni 2012 har Thomas Melin överlåtit ovanstående bostadsrättslägenhet till Bostadsbolaget i Helsingborg för 3 400 000 kronor. Johan Tungard har signerat överlåtelseavtalet för Bostadsbolaget i Helsingborg AB:s räkning.

Den 18 juni 2012 har ovanstående bostadsrätt pantsatts hos Ålandsbanken till säkerhet för lån om 55 miljoner kronor upptagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB. Pantsättningsavtalet har för Bostadsbolaget i Helsingborgs räkning undertecknats av Johan Tungard.

Det upptagna lånet har därefter till viss del överförs till Thomas Melins och Johan Tungards konton samt bolag som kontrollerats av Thomas Melin och/eller Johan Tungard.

Den 19 juni 2012 har Thomas Melin och Johan Tungard för Bostadsrättsföreningen Prins Georg räkning mottagit och bekräftat meddelande från Ålandsbanken om att ovanstående bostadsrättslägenhet är pantsatt i Ålandsbanken till säkerhet för lån tagna av Bostadsbolaget i Helsingborg AB.

Johan Tungard och Thomas Melin hargenom ovanstående handlande tillsammans och i samförstånd vilselett Ålandsbanken genom att underlåta att berätta att ovanstående bostadsrättslägenhet redan varit pantsatt i SEB till säkerhet för lån tagna av Fastighets AB Hasseln.

Förfarandet har inneburit vinning för Thomas Melin och Johan Tungard samt de bolag de representerat och skada eller beaktansvärd risk för skada för Ålandsbanken.

Brottet är grovt med hänsyn till att det avsett betydande värde.

Det hände mellan den 12 juni 2012 och den 19 juni 2012 i Helsingborgs stad eller på annan plats i landet.

Johan Tungard och Thomas Melin begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 180, 2022-05-13, åtalpunkt 1

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing har begärt att Johan Tungard och Thomas Melin döms för grovt bedrägeri (antal brott: 2) enligt 9 kap 3 § brottsbalken

Gärningsbeskrivning

1.1 GROVT BEDRÄGERI (Thomas Melin och Johan Tungard) (9000-K125-22)

Johan Tungard och Thomas Melin har den 11 oktober 2018 tillsammans och i samförstånd tagit lån i Handelsbanken om totalt 10 214 800 kronor och till säkerhet för lånet pantsatt bostadsrättslägenheterna 1001, 1002 och 1102 i Bostadsrättsföreningen Falken 2, samt bostadsrättslägenhet nr 3 och 4 i Bostadsrättsföreningen Sommarhagen 5.

I samband med detta har man vilselett Handelsbanken genom att underlåta att underrätta Handelsbanken om att bostadsrätterna 1001, 1002 och 1102 i Bostadsrättsföreningen Falken 2 samt bostadsrätterna nr 3 och 4 i Sommarhagen 5 redan var pantsatta till säkerhet för Bostadsbolaget i Helsingborg AB:s lån i Ålandsbanken om totalt 81 miljoner kronor.

Förfarandet har inneburit vinning för Thomas Melin och Johan Tungard samt skada, alternativt beaktansvärd risk för skada för Handelsbanken och/eller Ålandsbanken. Det hände den 11 oktober 2018 i Helsingborgs stad eller på annan plats i landet.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom gärningen avsett betydande värde.

Johan Tungard och Thomas Melin begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 181, 2022-05-13, åtalspunkt 1

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing har begärt att Thomas Melin döms för grovt bedrägeri enligt 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

Gärningsbeskrivning

1.1 GROVT BEDRÅGERI (Thomas Melin) (9000-K2946-21)

Thomas Melin har den 20 december 2012 i egenskap av styrelseledamot för Ortum Fastigheter AB överlåtit bostadsrättslägenhet 1001 i bostadsrättsföreningen Riggen 3 till Bostadsbolaget i Helsingborg AB för 3 000 000 kronor. Johan Tungard var vid tidpunkten för överlåtelsen suppleant i Bostadsbolaget i Helsingborg AB.

Dagen innan, den 19 december 2012 har Thomas Melin och Johan Tungard i egenskap av företrädare för Bostadsrättsföreningen Riggen 3 beviljat medlemskap för Bostadsbolaget i Helsingborg AB i Bostadsrättsföreningen Riggen avseende bostadsrättslägenhet 1001.

Den 21 december 2012 har Thomas Melin och Johan Tungard i egenskap av företrädare för Bostadsrättsföreningen Riggen 3 till Ålandsbanken bekräftat att Bostadsrättslägenhet 1001 är pantsatt som säkerhet för i banken upptagna lån som tagits av Bostadsbolaget i Helsingborg AB.

Den 27 december 2012 har Thomas Melin i egenskap av företrädare för Ortum Fastigheter AB överlåtit bostadsrättslägenhet 1001 i Bostadsrättsföreningen Riggen 3 till Susanne Strömberg och Steen Sörensen för en köpeskilling om 3 800 000 kronor, trots att Ortum Fastigheter AB redan överlåtit den aktuella lägenheten till Bostadsrättsbolaget i Helsingborg AB och inte haft rätt att förfoga över denna.

Vilseledandet har vid tidpunkten för gärningen inneburit vinning för Thomas Melin och Ortum Fastigheter AB och skada alternativt beaktansvärd risk för skada för Susanne Strömberg och Steen Sörensen eller Bostadsbolaget i Helsingborg AB.

Det hände den 27 december 2012 i Helsingborgs stad eller på annan plats i landet.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom det avsett betydande värde.

Thomas Melin begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 181, 2022-05-13, åtalspunkt 2

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing har begärt att Thomas Melin döms för grovt bedrägeri enligt 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

Gärningsbeskrivning

2.1 GROVT BEDRÄGERI (Thomas Melin) (9000-K2946-21)

Thomas Melin har den 31 januari 2011 i egenskap av styrelseledamot för Ortum Fastigheter AB överlåtit bostadsrättslägenhet 3002, senare 1202, i bostadsrättsföreningen Riggen 3 för 3 000 000 kronor till Kenneth Jerleke som sedan överlåtit bostadsrättslägenheten i gåva till sin dotter Mia Jerleke.

Thomas Melin har den 20 december 2012 i egenskap av styrelseledamot för Ortum Fastigheter AB överlåtit bostadsrättslägenhet 1202 i bostadsrättsföreningen Riggen 3 till Bostadsbolaget i Helsingborg AB för 3 500 000 kronor trots att denna redan varit såld till Kenneth Jerleke. Johan Tungard var vid tidpunkten för överlåtelsen suppleant i Bostadsbolaget i Helsingborg AB.

Dagen innan, den 19 december 2012 har Thomas Melin och Johan Tungard i egenskap av företrädare för Bostadsrättsföreningen Riggen 3 beviljat medlemskap för Bostadsbolaget i Helsingborg AB i Bostadsrättsföreningen Riggen avseende bostadsrättslägenhet 1202.

Den 30 september 2013 har Thomas Melin i egenskap av företrädare för Ortum Fastigheter AB utfärdat ett köpebevis till styrkande av att bostadsrättslägenhet 1202 i Bostadsrättsföreningen Riggen 3 ägs av Mia.

Vilseledandet har vid tidpunkten för gärningen inneburit vinning för Thomas Melin och Ortum Fastigheter AB och skada alternativt beaktansvärd risk för skada för Mia Jerleke eller Bostadsbolaget i Helsingborg AB.

. Det hände den 20 december 2012 i Helsingborgs stad eller på annan plats i landet

Brottet bör bedömas som grovt eftersom det avsett betydande värde.

Thomas Melin begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 181, 2022-05-13, åtalspunkt 3

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing har begärt att Thomas Melin döms för grovt bedrägeri enligt 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

Gärningsbeskrivning

3.1 GROVT BEDRÄGERI (Thomas Melin) (9000-K2946-21)

Thomas Melin har den 5 mars 2013 belånat och pantsatt bostadsrättslägenhet 1301 i bostadsrättsföreningen Riggen 3 för 4 000 000 kronor i Handelsbanken och då vilselett banken genom att inte underrätta dem om att bostadsrättslägenheten redan varit pantsatt i SEB till säkerhet för Thomas Melins lån om 3 500 000 kronor.

Gärningen har inneburit vinning för Thomas Melin och skada, alternativt beaktansvärd risk för skada för Handelsbanken.

Gärningen är grov med hänsyn till att den avser mycket betydande belopp

Det hände den 5 mars 2013 i Helsingborgs stad eller på annan plats i landet.

Thomas Melin begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 181, 2022-05-13, åtalpunkt 4

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing har begärt att Thomas Melin döms för grovt bedrägeri enligt 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

Gärningsbeskrivning

4.1 GROVT BEDRÄGERI (Thomas Melin) (9000-K2946-21)

Thomas Melin har den 11 februari 2014 belånat och pantsatt bostadsrättslägenhet 1301 i bostadsrättsföreningen Riggen 3 för 5 000 000 i Swedbank och då vilselett banken genom att inte underrätta dem om att bostadsrättslägenheten redan varit pantsatt i SEB till säkerhet för lån om 3 500 000 kr samt Handelsbanken till säkerhet för Thomas Melins lån om 4 000 000 kronor.

Gärningen har inneburit vinning för Thomas Melin och skada, alternativt beaktansvärd risk för skada för Swedbank.

Gärningen är grov med hänsyn till att den avser mycket betydande belopp

Det hände den 11 februari 2014 i Helsingborgs stad eller på annan plats i landet.

Thomas Melin begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 181, 2022-05-13, åtalpunkt 5

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing har begärt att Thomas Melin döms för grovt bedrägeri enligt 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

Gärningsbeskrivning

5.1 GROVT BEDRÄGERI (Thomas Melin) (9000-K2946-21)

Thomas Melin har den 24 november 2015 överlåtit bostadsrättslägenhet 1301 i bostadsrättsföreningen Rikken 3 till Mia Jerleke för 5 500 000 kronor utan att berätta att bostadsrättslägenheten varit pantsatt för Thomas Melins skulder i SEB med 3 500 000 kronor, Handelsbanken om 4 000 000 kronor och Swedbank med 5 000 000 kronor och att lånen och panterna inte lösts i samband med försäljningen till Mia Jerleke.

Vilseledandet har vid tidpunkten för gärningen inneburit vinning för Thomas Melin och skada alternativt beaktansvärd risk för skada för Mia Jerleke alternativt SEB, Handelsbanken och Swedbank.

Brottet är grovt eftersom det avsett betydande värde

. Det hände den 24 november 2015 i Helsingborgs stad eller på annan plats i landet.

Thomas Melin begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 181, 2022-05-13, åtalspunkt 6

Vice chefsåklagare Ola Lavie & Kammaråklagare Patrik Stintzing har begärt att Thomas Melin och Johan Tungard döms för grovt bedrägeri (antal brott: 2) enligt 9 kap 3 § brottsbalken

Gärningsbeskrivning

6.1 GROVT BEDRÄGERI (Thomas Melin och Johan Tungard) (9000-K2946-21)

Johan Tungard och Thomas Melin har den 11 oktober 2018 tillsammans och i samförstånd belånat och pantsatt bostadsrättslägenhet 1301 i bostadsrättsföreningen Rikken 3 för 675 000 kronor i Handelsbanken och då vilselett banken genom att underlåta att underrätta banken om att bostadsrättslägenheten redan varit pantsatt till säkerhet för lån om 3 500 000 kr i SEB och dessutom överlåten till Mia Jerleke redan 2015.

Gärningen har inneburit vinning för Thomas Melin och Johan Tungard och skada, alternativt beaktansvärd risk för skada för Handelsbanken.

Gärningen är grov med hänsyn till att den avser mycket betydande belopp.

. Det hände den 11 oktober 2018 i Helsingborgs stad eller på annan plats i landet.

Johan Tungard och Thomas Melin begick gärningen med uppsåt.

Skäl

DE TILLTALADES INSTÄLLNINGAR

Åtalet enligt stämningsansökan, aktilaga 177, 2022-05-13, med den justering som anges i aktilaga 226

Thomas Melin har avseende samtliga åtalpunkter vidgått de faktiska omständigheterna men förnekat brott på den grunden att han saknat kännedom om eller haft anledning att misstänka att de aktuella bostadsrätterna redan var pantsatta för annan skuld. Han har därmed inte medvetet lämnat oriktiga uppgifter eller vilselett någon och har således inte haft uppsåt att begå brott.

Samtliga brottsmisstankar mot Johan Tungard inom ramen för ovan nämnda stämningsansökan har skrivits av sedan åklagaren på grund av preskription lagt ner åtalet mot honom i denna del.

Åtalet enligt stämningsansökan, aktilaga 180, 2022-05-13

Åklagaren har vid huvudförhandlingen justerat gärningsbeskrivningen så att den fått den lydelse som framgår under rubriken "Yrkanden" ovan.

Thomas Melin har vidgått de faktiska omständigheterna men förnekat brott på den grunden att han saknat kännedom om eller haft anledning att misstänka att de aktuella bostadsrätterna redan var pantsatta för annan skuld. Han har därmed inte medvetet lämnat oriktiga uppgifter eller vilselett någon och har således inte haft uppsåt att begå brott.

Johan Tungard har vidgått de faktiska omständigheterna men förnekat brott, både för egen del och tillsammans och i samförstånd med annan. Även han har anført att han saknat kännedom om eller haft anledning att misstänka att de aktuella bostadsrätterna redan var pantsatta för annan skuld. Han har därmed inte medvetet lämnat oriktiga uppgifter eller vilselett någon och har således inte haft uppsåt till brott.

Åtalet enligt stämningsansökan, aktilaga 181, 2022-05-13

Åklagaren har vid huvudförhandlingen justerat gärningsbeskrivningen såvitt avser åtalpunkten 2 så att den fått den lydelse som framgår under rubriken "Yrkanden" ovan.

Thomas Melin (åtalpunkterna 1 - 6) har vidgått de faktiska omständigheterna men förnekat brott på den grunden att han saknat kännedom om eller haft anledning att misstänka att de aktuella bostadsrätterna redan var sålda respektive pantsatta för annan skuld. Såvitt avser åtalpunkten 5 har han angett att han vid överlåtelsen saknade kännedom om att bostadsrättslägenheten var pantsatt och att lånen och panterna inte lösts. Han har därmed inte medvetet lämnat oriktiga uppgifter eller vilselett någon och har således inte haft uppsåt att begå brott.

Johan Tungard (åtalpunkten 6) har vidgått de faktiska omständigheterna men förnekat brott, både för egen del och tillsammans och i samförstånd med annan. Även han har gjort gällande att han saknade kännedom om att den aktuella bostadsrätten redan var pantsatt och dessutom överlåten. Han har därmed inte medvetet lämnat oriktiga uppgifter eller vilselett någon och har således inte haft uppsåt till brott.

ÅKLAGARENS SAKRAMSTÄLLAN

Thomas Melin och Johan Tungard ägde vid tidsperioden för de åtalade gärningarna fastigheter genom ett antal bolag som de kontrollerade. Thomas Melin har använt begreppet "Melinsfären" som ett samlingsnamn för denna företagsgrupp. De åtalade gärningarna har skett inom ramen för en del av denna koncern.

Bakgrunden var att koncernen under 2012 ville få loss en del pengar, varvid Thomas Melin och Johan Tungard tillsammans med bland andra Daniel Andersson beslutade sig för att samla ett antal bostadsrätter i ett bolag som hette Bostadsbolaget i Helsingborg AB. Därefter kom dessa bostadsrätter belånas för 55 miljoner kr i Ålandsbanken. I samband med lånet i Ålandsbanken användes också en hel del fast egendom som säkerhet. Totalt omfattades omkring 50 bostadsrätter, men det är bara 9 bostadsrätter som berörs av de åtalade gärningarna.

Under 2018 upptogs vidare ett lån om drygt 10 miljoner kr i Handelsbanken, även detta med säkerhet i form av pantsatta bostadsrättslägenheter.

De åtalade gärningarna avser sammanfattnings grova bedrägerier i form av pantsättning av bostadsrättslägenheter till säkerhet för lån, trots att dessa redan varit pantsatta och utan att långivaren underrättats om detta, samt överlåtelse av bostadsrättslägenheter som redan varit överlåtna och som det saknats rätt att förfoga

över. Thomas Melin har även överlåtit en bostadsrättslägenhet utan att berätta att denna varit pantsatt för hans skulder.

När en pant tas upp i fast egendom så skrivs panten som bekant upp i Lantmäteriets fastighetsregister. Därmed kan en potentiell köpare lätt se att fastigheten är behäftad med en pant. Panten anges i förhållande till en viss långivare, exempelvis en bank, vilken därmed kan kontaktas. Det går därmed att fråga banken om det finns några lån knutna till fastigheten som kan behöva lösas samt angående s.k. dödning av panten.

Något motsvarande register finns dock inte för bostadsrättsföreningar. Vad gäller bostadsrätter och bostadsrättsföreningar är det bostadsrättsföreningen själv som för pantregistret. Detta ska finnas i en pärm, tillsammans med övriga handlingar hänförliga till respektive lägenhet. Ägare och tidigare ägare m.m. ska framgå. För det fall en bank lämnar lån för en bostadsrätt, med tillhörande pant, ska utlånanen för att panten ska bli giltig denuntiera styrelsen. En legal pant uppkommer när styrelsen denuntierats. Styrelsen ska då lämna banken meddelande om att styrelsen tagit emot meddelandet, vilket även gjorts i nu aktuella fall. Styrelsen ska också skriva in detta i sitt register för aktuell lägenhet. För det fall det finns flera pantsättningar för en bostadsrätt, vilket förekommer, så ska de skrivas in efter varandra. De får därigenom en prioritetsordning. Första pant har första prioritet för det fall säkerheten behöver tas i anspråk, exempelvis i samband med en utmätning.

Åtalet enligt stämningsansökan, aktbilaga 177 med justering, avser nio fall där dubbel pantsättning skett av bostadsrätter. Bostadsbolaget i Helsingborg AB ingick avtal med Ålandsbanken om lån på 55 miljoner kr. Skuldebrev upprättades och i anslutning till detta ingicks ett antal pantavtal och Bostadsbolaget ställde säkerhet i ett antal bostadsrätter och fastigheter till förmån för Ålandsbanken. Det finns ett särskilt avtal för respektive bostadsrättsförening. Thomas Melin underlät dock att berätta att de i åtalspunkterna 1 – 9 aktuella bostadsrätterna redan var pantsatta för andra lån.

Åtalet enligt stämningsansökan, aktbilaga 180, avser ytterligare fall av dubbel pantsättning där Thomas Melin och Johan Tungard i samband med att de tagit lån i Handelsbanken om drygt 10 miljoner kr underlåtit att berätta att de aktuella bostadsrätterna redan var pantsatta till säkerhet för Bostadsbolaget AB i Helsingborg AB:s lån i Ålandsbanken.

Åtalet enligt stämningsansökan, aktilaga 181, avser dels gärningar i form av dubbelöverlåtelser, dels gärningar i form av dubbla pantsättningar av bostadsrättslägenheter. Vad gäller dubbelöverlåtelserna har Thomas Melin som företrädare för Ortum Fastigheter AB överlåtit bostadsrättslägenheter trots att dessa redan var överlåtna till Bostadsrättsbolaget i Helsingborg AB (åtalpunkterna 1 och 2), varför Ortum Fastigheter AB saknat rätt att förfoga över dem. Vad gäller gärningarna i form av dubbelpantsättning av bostadsrätter har sådan gjorts i två fall av Thomas Melin (åtalpunkterna 3 och 4) och i ett fall av Thomas Melin och Johan Tungard tillsammans och i samförstånd (åtalpunkt 6). Därutöver har Thomas Melin överlåtit en bostadsrättslägenhet utan att berätta att densamma varit pantsatt för hans skulder i SEB (åtalpunkt 5).

UTREDNINGEN

Åtalet enligt stämningsansökan, aktilaga 177, 2022-05-13, med den justering som anges i aktilaga 226

Thomas Melin har hörts över åtalet.

På åklagarens begäran har förhör hållits med Johan Tungard samt med vittnena Daniel Andersson, som tidigare varit misstänkt i målet, och Johan Samuelsson.

Åklagaren har dessutom åberopat den förhållandevis omfattande skriftliga bevisning som närmare anges i stämningsansökan samt i tillkommande bevisuppgifter, däribland låneavtal och pantsättningsavtal, överlåtelseavtal, skuldebrev och mail.

Thomas Melin har som skriftlig bevisning åberopat e-mail med tillhörande dokument till styrkande av att det var Daniel Andersson som handlade lånediskussionerna med Ålandsbanken rörande de upptagna lån som är föremål för åtal.

De hörda personerna har uppgett i huvudsak följande.

Thomas Melin: Han har arbetat med fastigheter sedan mitten av 90-talet. Vid aktuell tidpunkt för åtalade händelser, år 2012, bestod koncernen av uppemot 50 bolag samt hade cirka 2000 lägenheter i sitt bestånd. Han och hans medarbetare myntade ihop begreppet "Melinsfären" som ett samlingsnamn för ett flertal bolag inom koncernen. Han hade bestämmande inflytande över många bolag som ingick i sfären. De största delarna inom koncernen utgjordes av förvaltning av fastigheter och bostäder. Bolaget hade dock även ett område avseende ombildning av fastigheter/lägenheter till

bostadsrätter där bland annat renoveringar och utdelningar genomfördes. Koncernen hade sitt huvudkontor i Helsingborg på Drottninggatan 150. Vid tidpunkten arbetade han, Johan Tungard, Daniel Andersson, ekonomiavdelningen och administrationsavdelningen på huvudkontoret. Alla bolagen inom koncernen hade sin postadress till huvudkontoret. Han satt själv som styrelseledamot och VD i en majoritet av alla bolag inom koncernen. Han satt dock inte i styrelsen för Bostadsbolaget i Helsingborg AB som var ett av bolagen inom koncernen, utan det gjorde Daniel Andersson och Johan Tungard. Detta då han främst valde att sitta med i styrelsen för bolagen som hanterade hyresrätter. Han hade det huvudsakliga ansvaret för hyresrätterna samt förvärven och finansieringar av dessa. Johan Tungard ansvarade huvudsakligen för bostadsrättsområdet inom koncernen. Han hade ingen egentlig insyn i bostadsrättsområdet. Det genomfördes en rad olika finansieringar genom åren med diverse säkerheter. Säkerheterna utgjordes bland annat av pantsatta bostadsrätter eller fastigheter via pantbrev. Efter år 2012 fick koncernen likviditetsproblem, cirka 80 % av bolagen inom koncernen försattes i konkurs och 20 % kvarstod.

Vad gäller aktuella åtalspunkter finansierades lånet, om 55 miljoner kr, som Bostadsbolaget i Helsingborg AB tog upp av Ålandsbanken med bland annat bostadsrätter som säkerhet. Affären avseendet lånet av Ålandsbanken var inget som han själv höll i eller ansvarade för utan det gjorde Daniel Andersson, då det var Daniel Anderssons idé att finansiera ett lån genom att sätta ihop ett paket med bostadsrätter som skulle utgöra säkerhet för lånet. Han var dock på plats på Ålandsbankens huvudkontor den 18 juni 2012 i Malmö när det var dags för slutlig signering inför att lånet skulle betalas ut. Det var enda gången som han var på Ålandsbanken. Han hade då även med sig Johan Tungard och Daniel Andersson. Han hade ingen kännedom om huruvida de bostadsrätter som utgjorde säkerhet för lånet var pantsatta eller ej sedan tidigare. Det var Daniel Anderssons ansvar att kontrollera detta och sätta ihop ett paket med bostadsrätter som skulle utgöra säkerheten för lånet. Han var aldrig involverad i att plocka fram föreningar vars bostadsrätter skulle vara med i paketet. Han tillhandahöll inte heller medvetet uppgifter om särskilda bostadsrätter som var pantsatta och undanhöll den informationen från Daniel Andersson. Han låg visserligen med som kopia på de mejl som Daniel Andersson författade under affärens gång och skickade till Ålandsbanken, men han gick inte in och läste alla mejl eller kontrollerade

informationen som angavs i mejlen. Denuntiationshandlingarna till Ålandsbanken skrev han på, vid samma tillfälle som den slutliga signeringen, vid besöket på Ålandsbankens huvudkontor den 18 juni 2012 i Malmö. Alla handlingar som skulle signeras låg tillsammans i högar och han läste inte igenom handlingarna innan han signerade dem. Han intygade då att bostadsrätterna inte var pantsatta sedan tidigare då han utgick ifrån att Daniel Andersson hade kontrollerat detta. Daniel Andersson hade dels ansvaret för kontrollerna, dels tillgång till pantregister med alla pantförskrivningar inom bolaget för att kunna utföra kontrollerna. Det var Daniel Andersson som upprättade allt underlag och angav att tidigare pantsättningar inte fanns. Han litade på Daniel Andersson och utgick ifrån att detta stämde.

Avseende bostadsrätt 2 i bostadsrättsföreningen Prins Georg, åtalspunkten 9, ägde han och hans fru denna bostadsrätt. Det var dock ett privat ägande inom koncernen och inte en bostadsrätt som de levde i. Han sålde bostadsrätten till Bostadsbolaget i Helsingborg AB och intygade att den inte var pantsatt sedan tidigare. Det fanns dock en pantsättning sedan tidigare på bostadsrätten och det var ett misstag att han inte genomförde en kontroll innan intygandet. Han och Johan Tungard satt visserligen med i styrelserna för de olika bostadsrättsföreningarna under aktuella åtalspunkter. Dock var det mestadels ekonomiavdelningen som ansvarade för, och hanterade, pantsättningsregistret med stöd av Johan Tungard. Han vet inte om någon avbetalning genomfördes på lånet om 55 miljoner kr. Det var dock aldrig hans avsikt att lånet inte skulle betalas tillbaka samt att lura eller på annat sätt vilseleda Ålandsbanken till att bevilja lånet.

Johan Tungard: Det fanns olika bolag inom koncernen samtidigt som det var en stor verksamhet med inriktning på hyresrätter. Koncernbolagen hade 2000 lägenheter inom sitt bestånd och bostadsrätterna utgjorde knappt 10 % av koncernens verksamhetsområde. Han arbetade mycket på resande fot då koncernen hade fastigheter över hela landet. Runt år 2012 var likviditeten i koncernen bra men detta förändrades på senare år då likviditetsproblem uppstod. Han var sjukskriven under perioden för aktuella åtalspunkter men det var Daniel Andersson som arbetade med paketlösningen med bostadsrätter som utgjorde säkerhet för lånet, om 55 miljoner kr, som togs upp hos Ålandsbanken. Han satt i styrelsen för samtliga bostadsrätter och ett flertal bostadsrätter var uthyrda i andra hand som hyresrätter. Därmed var det inget traditionellt boende där den som bodde där ägde bostadsrätten. I vissa

föreningar hanterade han registerförteckningen över bostadsrätterna, bland annat uppgifter kring pantsättningar. Han var med på mötet i Malmö hos Ålandsbanken den 18 juni 2012. Han läste aldrig handlingarna utan det var massproducering av underskrifter på samtliga handlingar som banken gav honom. Han förlitade sig på Daniel Andersson som intygade att bostadsrätterna inte var pantsatta sedan tidigare. Han intygade att de bostadsrätter som han ägde och sedermera sålde inte var pantsatta sedan tidigare då han litade på Daniel Anderssons uppgifter. Han genomförde inga egna kontroller då Daniel Andersson var mer insatt i området än vad han var själv.

Daniel Andersson: Han arbetade inom koncernen och satt som styrelseledamot i 30 bolag inom denna. Han var bland annat styrelseledamot i Bostadsbolaget i Helsingborg AB. Han hanterade framför allt administrationen och affärsutveckling inom bolagen och kom sedan att få titeln affärsutvecklare inom koncernen. Han arbetade även, vid aktuell tidpunkt för åtalspunkterna, på huvudkontoret i Helsingborg på Drottninggatan 150. Bostadsbolaget i Helsingborg AB tog under 2012 upp ett lån om 55 miljoner kr av Ålandsbanken varpå bostadsrätter pantsattes som säkerhet för lånet. Lånet togs upp då det fanns likviditetsproblem inom bolaget. Det saknades alltid likviditet då det var svårt att belåna bostadsrätter. Affären med Ålandsbanken skulle dock leda till större lån för bolaget. Han kommer dock inte ihåg vems idén, med paketlösningen där flera bostadsrätter skulle pantsättas, var. Han var visserligen inblandad i affären men han arbetade inte mycket med den. Han hade inte heller mycket information kring bostadsrätterna som skulle ingå i paketlösningen. Han hade kontakt med Ålandsbanken men det var inte han som ansvarade för affären. Hans uppfattning var att Thomas Melin var den som hade mest ansvar då han hade mest kontakt med Ålandsbanken. Thomas Melin satt inte med som styrelseledamot i Bostadsbolaget i Helsingborg AB då det vid tidpunkten fanns ett flertal affärer med Ålandsbanken och Ålandsbanken hade en gräns för hur mycket en intressegemenskap fick ha i lån. Gränsen var redan uppnådd för Thomas Melins del och därmed satt han inte med i styrelsen för Bostadsbolaget i Helsingborg AB. Han var involverad i att ta fram paketlösningen med bostadsrätter som skulle pantsättas i affären, men han kommer inte ihåg vem mer som var involverad. Han själv utförde inga kontroller av tidigare pantsättningar på bostadsrätterna som var med i paketlösningen. Han tog fram bostadsrätter utifrån uppgifter från Thomas Melin, Johan Tungard eller någon annan

medarbetare inom koncernen. Behövde han några uppgifter avseende bostadsrätterna inför affären kontaktade han antingen Thomas Melin eller Johan Tungard. Han själv granskade dock aldrig uppgifter kring bostadsrätterna i registreringspärmar på kontoret. Han blev heller aldrig uppmanad av Thomas Melin eller Johan Tungard att genomföra sådana kontroller inför affären. Han hade aldrig tagit med bostadsrätterna i paketlösningen om han haft kännedom om att bostadsrätterna var pantsatta sedan tidigare.

Johan Samuelsson: Han arbetade som kundansvarig på Ålandsbanken i Helsingborg vid aktuell tidpunkt. Han träffade Thomas Melin våren 2012 via en gemensam bekant. En affärsrelation påbörjades sedermera med Bostadsbolaget i Helsingborg AB. Han hade Thomas Melin, Johan Tungard och Daniel Andersson som avtalsparter. Det fanns ett flertal bostadsrätter som ingick i Thomas Melins och Johan Tungards bolag som skulle föras över till Bostadsbolaget i Helsingborg AB varpå det skulle tas upp lån på dessa bostadsrätter som skulle frigöra medel till koncernen. Ålandsbanken skulle bevilja lån om 55 miljoner kr till Bostadsbolaget i Helsingborg AB där bostadsrätter skulle pantsättas som säkerhet. Ålandsbanken ställde då som krav att bostadsrätternas tidigare lån skulle vara lösta alternativt att bostadsrätterna sedan tidigare inte skulle vara belånade. Ålandsbanken begärde därmed in lägenhetsregister över bostadsrätterna och fick bekräftelse av bostadsrättsföreningens styrelse att det inte fanns tidigare pantsättningar på bostadsrätterna och att Ålandsbanken hade panträtt i bostadsrätterna. Thomas Melin och Johan Tungard var de som signerade denuntiationshandlingarna och intygade att det inte fanns tidigare pantsättningar på bostadsrätten. Affären gjordes med Thomas Melin, Johan Tungard och Daniel Andersson varav Thomas Melin var den som hade mest bestämmande inflytande. Alla tre hade dock ägarandel i Bostadsbolaget i Helsingborg AB och var involverade i affären. Ålandsbanken hade dock huvudkontakt med Daniel Andersson under affärens gång. Informationen som Ålandsbanken fick av Daniel Andersson kom däremot från Thomas Melin. Daniel Andersson innehade en projektledarroll men informationen för att genomföra finansieringen vidarebefordrade han från Thomas Melin. Ålandsbanken noterade sedermera våren 2021 att HD publicerade en artikel där det angavs att en utav fastigheterna inom koncernen hade sålts. Ålandsbanken noterade då att vissa av de bostadsrätter som var pantsatta som säkerhet för lånet, som banken beviljat till Bostadsbolaget i Helsingborg AB, var bostadsrätter i den sålda fastigheten.

Ålandsbanken började då undersöka den uppkomna situationen, då det inte fanns något system för banken att kontrollera huruvida bostadsrätterna var pantsatt sedan tidigare utöver bekräftelsen från bostadsrättsföreningens styrelse, och upptäckte att bostadsrätterna var pantsatta sedan tidigare.

Åtalet enligt stämningsansökan, aktbilaga 180, 2022-05-13

Thomas Melin och Johan Tungard har hörts över åtalet.

På åklagarens begäran har vittnesförhör hållits med Jenny Johansson (Handelsbanken).

Åklagaren har dessutom åberopat den förhållandevis omfattande skriftliga bevisning som närmare anges i stämningsansökan och tillkommande bevisuppgift, däribland låneavtal, pantsättningsavtal, kvitterade underrättelser, medlems- och pantsättningsförteckning, underrättelser, uppsägning av lån samt e-post.

De hörda personerna har uppgett i huvudsak följande.

Thomas Melin: Det fanns likviditetsproblem inom bolaget vid aktuell tidpunkt. Bolaget tog sedan lån av Intertrust i form av obligationer varpå Intertrust behövde hjälp med tillhandahållande av lånet till bolag, som han satt i styrelsen för, inom koncernen vilket Handelsbanken hjälpte till med. Handelsbanken skapade sex konton till bolagen inom koncernen där fyra konton dock skulle vara spärrade då koncernen inte fick använda pengarna i dessa konton då pengarna i dessa konton var avsedda för annat ändamål. Två konto spärrades dock inte av misstag från Handelsbankens sida vilket inte noterades i den dagliga verksamheten inom koncernen. Kontona som egentligen skulle vara spärrade råkade därmed av misstag användas. Det fanns aldrig något bedrägligt syfte med att använda pengarna från de två kontona som egentligen skulle vara spärrade. Handelsbanken kunde ställa upp med ett lån, villkorat med säkerhet, efter att detta noterades för att täcka de pengar som användes från kontona som egentligen skulle varit spärrade. Lånet togs då upp i Handelsbanken och koncernen pantsatte bostadsrätter som säkerhet för lånet. Pantsättning arbetade administrationen inom koncernen fram efter delegation från honom och han var aldrig involverad i detta. Han vet inte hur bostadsrätter som var pantsatta sedan tidigare kom med i paketet som skulle utgöra säkerheten för lånet hos Handelsbanken men antar att rutinerna brast. Han antog och litade på att uppgifterna från

administrationen stämde och att inga bostadsrätter var pantsatta när han skrev på denuntiationshandlingarna, som intygade att bostadsrätterna som ställdes som säkerhet inte var pantsatta, till Handelsbanken. Det var aldrig hans uppgift att utföra kontrollerna avseende huruvida bostadsrätterna var pantsatta eller inte då det ansvaret låg på andra inom koncernen. Det var inte heller hans uppgift att dubbelkontrollera detta utan han förlitade sig på sina medarbetare. Hade han vetat att bostadsrätterna sedan tidigare var pantsatta hade han aldrig låtit dem pantsättas på nytt.

Johan Tungard: De två kontona som skulle vara spärrade, men som av misstag inte spärrades från Handelsbankens sida, råkade användas. Handelsbanken täckte sedermera upp för sitt eget misstag genom att tvinga Thomas Melin och honom att ta upp ett privatlån av Handelsbanken varav pengarna från lånet skulle återinföras i de konton som egentligen skulle vara spärrade. Handelsbankens företrädare hotade att förgöra dem i branschen om de inte tog upp lånet privat. Som säkerhet för lånet pantsattes bostadsrätter men det var inte han som tog fram bostadsrätterna för pantsättningen. Det var någon annan medarbetare inom koncernen som tog fram bostadsrätterna inför pantsättningen. Han satt i styrelsen för bostadsrättsföreningarna men det var inte hans ansvar att kontrollera underlaget. Han skrev under denuntiationshandlingarna, på Handelsbankens kontor, som intygade att bostadsrätterna inte var pantsatta sedan tidigare då han förlitade sig på att medarbetare hade utfört kontrollerna. Han hade aldrig avsiktligt intygat att en bostadsrätt som var pantsatt inte var detta till Handelsbanken.

Jenny Johansson (förhöret avser även åtalet enligt stämningsansökan, aktbilaga 181): Hon arbetar som företagsrådgivare på Handelsbanken i Helsingborg har gjort detta sedan omkring 22 år. Bakgrunden till de åtalade gärningarna var att Thomas Melin hade ett antal valutakonton i olika valutor som var pantsatta för tredje parts räkning. Detta innebar att Thomas Melin inte fick nyttja dessa pengar utan godkännande från tredje part. I samband med detta lade man upp sex konton samtidigt som Thomas Melin skrev under en pantsättningshandling och försäkrade att han inte skulle nyttja pengarna på fyra av kontona. Som säkerhetsåtgärd satte banken en spärr på de fyra kontona, vilket innebar att banken gjorde en registrering så att han ej kunde ta ut pengarna. Utöver åtalet fanns det alltså en spärr, som en extra säkerhetsåtgärd. På två av de fyra kontona hade Handelsbanken av misstag inte satt

in spärrar, trots att det fanns pantsättningshandlingar för båda dessa konton. Thomas Melin använde trots detta pengarna på de två spärrade kontona under 2017 vid ett antal tillfällen, vilket således var i strid med pantsättningsavtalet. Handelsbanken fick kännedom om detta i juni 2017 och förde sedermera dialog med Thomas Melin under sommaren, där han både muntligen och skriftligen försäkrade om att återinsätta de pengar som han hade använt. I augusti/september 2017 ansåg Handelsbanken att det hade gått tillräckligt lång tid och ville få till en lösning. Thomas Melin hade då ett möte med Handelsbanken och presenterade ett antal säkerheter – både fasts egendom och lägenheter - för lånet som Handelsbanken skulle bevilja för att täcka pengarna i de två kontona som olovligt hade använts och tömts. Därmed skulle dessa åter innehålla säkerhet till förmån för tredje man och panten skulle bli intakt. Det handlade om ca 16 miljoner kr. Thomas Melin presenterade då bland annat bostadsrätterna i bostadsrättsföreningarna Falken och Sommarhagen som säkerheter. Avtalet var att lånet som Thomas Melin tog upp av Handelsbanken, för att återinföra pengar på de konton som egentligen skulle vara spärrade, enbart skulle löpa på ett år. Avsikten var därmed att lånet skulle lösas i sin helhet oktober 2019, detta i samband med att Thomas Melin avyttrade säkerheterna. Delvis blev det så – en del av säkerheterna såldes så att ett par miljoner av lånet kunde amorteras av. Ingen fullständig lösning av lånet skedde dock i oktober 2019 varpå Handelsbanken sade upp lånet med Thomas Melin och följde därvid de rutiner som fanns för uppsägning av lån. Det kom dock inte in några pengar från Thomas Melin till Handelsbanken. I december 2019 fick Handelsbanken reda på att ett par av de bostadsrätter som var ställda som säkerheter var sålda, som förvaltningsobjekt/hyresobjekt, vilket Thomas Melin inte hade meddelat Handelsbanken om. Handelsbanken och övriga banker hade inga kontrollmöjligheter, utöver att skicka ut en denuntiationshandling där föreningens firmatecknare skrev under och intygade att bostadsrätten inte var pantsatt sedan tidigare, att granska om bostadsrätterna var belånade. Handelsbanken hade inget annat alternativ än att lita på det som intygades i denuntiationshandlingen. När det är samma personer som lånar som också sitter i styrelsen för bostadsrättsföreningen – som i detta fall – så finns det ingen annan reell kontrollmöjlighet, utan man får lita på firmatecknarna.

År 2018 hade Handelsbanken även tillämpat ett överhypotek avseende bostadsrätten 1301 i bostadsrättsföreningen Riggen 3. Lägenheten var sedan tidigare belånad, om 4 miljoner kr, men bostadsrätten bedömdes var värd mer än detta vilket innebar att det

fanns ett utrymme att utöka det redan befintliga lånet, med cirka 700 000 kr, utan att riskera den säkerhetsmarginal som Handelsbanken hade vad gällde fastigheter. Handelsbanken fick under sommaren 2022 reda på att bostadsrätterna, som Thomas Melin ställde som säkerhet för lånet, var pantsatta sedan tidigare. I maj 2022 kontaktade Handelsbanken ordföranden i styrelsen för bostadsrättsföreningen Riggen 3 och bad om ett registerutdrag och det var i samband med detta som Handelsbanken fick vetskap om de tidigare pantsättningarna. Detta innebar då, för Handelsbankens del, att pantsättningen var förbrukad men att lånet bestod.

Hon träffade även Johan Tungard varje gång hon träffade Thomas Melin. Johan Tungard blev medlåntagare med Thomas Melin då han satt i styrelsen, och var firmatecknare, för de aktuella bolagen som innehade de konton som egentligen skulle vara spärrade.

Åtalet enligt stämningsansökan, aktbilaga 181, 2022-05-13

Målsägandeförhör har hållits med Steen Sörensen (åtalspunkten 1).

Thomas Melin och Johan Tungard har hörts över åtalet.

På åklagarens begäran har vittnesförhör hållits med Kennet Jerleke (åtalspunkten 2), Göran Tarring (Swedbank), Anders Persson (SEB) och Jenny Johansson (Handelsbanken).

Åklagaren har dessutom åberopat den skriftliga bevisning som närmare anges i stämningsansökan, däribland överlåtelseavtal, beviljande av medlemskap i bostadsrättsförening, pantsättningsavtal, överlåtelseavtal, e-post, köpebevis, gåvoavtal, samt låneavtal.

De hörda personerna har uppgett i huvudsak följande.

Steen Sörensen: Han och hans fru kontaktade mäklarfirman Valvet då de var intresserade av att köpa bostadsrätt 1001 i bostadsrättsföreningen Riggen 3. Efter visningen lade de en deposition om 200 000 kr och i samband med köpet träffade han Thomas Melin på Nordea. Han och hans fru åkte därefter till Thailand. Han fick nio år senare kännedom om att Bostadsbolaget i Helsingborg AB hade köpt bostadsrätt 1001 en vecka innan han och hans fru köpte bostadsrätten. Han fick därtill kännedom om att bostadsrätten var pantsatt för bolagets räkning för ett lån hos Ålandsbanken. Detta var dock inget som de fick vetskap om inför köpet av bostadsrätten.

Thomas Melin: Koncernen köpte i slutet av 2008 eller 2009 "Riggenprojektet" av en annan part och denna part bedrev projektet även efter att koncernen köpte upp projektet. Han hade en övergripande roll i koncernen och hade inte insyn i vilka lägenheter som såldes eller inte samt vilka bostadsrätter som pantsattes eller ej i paketlösningarna. Han hade kontakt med Kennet Jerleke då han hade arbetat med honom i flera år genom att koncernen sålde lägenheter till Kennet Jerleke och sedan köpte tillbaka dem från honom. Detta arbetssätt var en finansieringsmodell. Han skrev under denuntiationshandlingar och intygade att pantsättningar ej fanns på bostadsrätterna som utgjorde säkerhet för lånen men han kontrollerade inte själv om detta stämde, utan han litade på sina medarbetare. Han skrev under denuntiationshandlingarna på banken och då läste han inte igenom handlingarna då det var en massignering som utfördes. Han har inget minne, utöver att det var bristande rutiner, när Susanne Strömberg och Steen Sörensen förvärvade bostadsrätten 1001 i bostadsrättsföreningen Riggen 3. Han har inte heller några klara minnesbilder avseende åtalade gärningar under åtalspunkterna 3–6 utöver att det skiftades panter i olika banker. Han varken utförde kontroller eller kände till vid något tillfälle, vad avser samtliga åtalspunkter, att någon bostadsrätt var pantsatt när han skrev under denuntiationshandlingarna som intygade att bostadsrätterna ej var pantsatta.

Johan Tungard: Koncernen tog upp ett lån av Handelsbanken varpå bostadsrätter pantsattes som säkerhet. Den 11 oktober 2018 skrev han under ett låneavtal med Handelsbanken där bostadsrätt 1301 i bostadsrättsföreningen Riggen 3 pantsattes som säkerhet för lånet. Han skrev under denuntiationshandlingar som intygade att bostadsrätten inte var pantsatt sedan tidigare. Han genomförde dock inga kontroller för att säkerställa att lägenheten inte var pantsatta utan förutsatte att underlaget var korrekt. Han kände inte till huruvida bostadsrätten var pantsatt sedan tidigare eller inte.

Kennet Jerleke: Han hade haft kontakt med Thomas Melin under flertalet år. Kontakterna föranledes oftast av att Thomas Melin behövde låna pengar av honom och hans bolag. Thomas Melin hade fått låna pengar av honom, varpå detta lån betalades tillbaka och Thomas Melin blev då beviljad ett nytt lån. Som återbetalning av det senare lånet fick han två bostadsrätter som betalning alternativt delbetalning, vilket bland annat var bostadsrätt som numera är 1202 i bostadsrättsföreningen

Riggen 3. Det bodde dock andra personer i bostadsrätterna vilket han ej kände till. Det har sedan visat sig att Ortum Fastigheter den 20 dec 2012, ungefär ett år efter att han fick bostadsrätterna, sålde bostadsrätten 1202 till Bostadsbolaget i Helsingborg AB. Han ville emellertid inte ha några bostadsrätter av Thomas Melin utan det var en nödlösning för återbetalningen. Överenskommelsen mellan dem var att Thomas Melin hade rätt att återköpa bostadsrätterna och därmed utgjorde bostadsrätterna en form av pant som säkerhet för lånet. Då andra personer flyttade in i bostadsrätterna lämnade han sedermera tillbaka bostadsrätterna, till Thomas Melin, utgörandes betalning för bostadslägenhet 1301 i bostadsrättsföreningen Riggen 3. Han erlade samtidigt en kontantbetalning i samband med detta. Han överlät sedermera bostadsrätt 1301 till hans dotter, Mia Jerleke, då han köpte lägenheten för hennes räkning. Bostadsrätten hade tidigare utgjort pant för två lån som Thomas Melin tagit upp dels hos Swedbank, dels hos Handelsbanken. Han kände dock inte till att bostadsrätten var pantsatt sedan tidigare när han köpte bostadsrätten. Han kände inte heller till att bostadsrätten sedermera kom att pantsättas på nytt år 2018 för ett lån som togs upp i Handelsbanken. Varken han eller hans dotter sålde tillbaka bostadsrätten till Thomas Melin efter att han köpte bostadsrätten. Inför köpet granskade han ett lägenhetsregister och fick intygat av Thomas Melin att bostadsrätten inte var pantsatt sedan tidigare, men han kan inte komma ihåg när i tiden som detta gjordes.

Göran Tarring: Han arbetade på Swedbank i Helsingborg och var inte inblandad i belåningen och pantsättningen av bostadsrätten 1301 i bostadsrättsföreningen Riggen 3. Han var dock medveten om lånet mellan Thomas Melin och Swedbank. Han kände inte till huruvida bostadsrätten sedan tidigare var pantsatt men i sådana fall hade lånet aldrig blivit beviljat av Swedbank. Enda möjligheten för Swedbank att få kännedom om en bostadsrätt var pantsatt sedan tidigare eller ej var genom bostadsrättsföreningens undertecknande av denuntiationshandlingen. Han var inte involverad i aktuellt fall men såg en kopia på denuntiationshandlingen som Thomas Melin och Johan Tungard skrev under för föreningens räkning, varpå de bekräftade att bostadsrätten ej var pantsatt sedan tidigare.

Anders Persson: Han arbetade som företagsrådgivare på SEB i Helsingborg. När en bostadsrätt pantsattes som säkerhet för ett lån begärde SEB ut en

lägenhetsförteckning över bostadsrätten, där det bland annat framgick om den var pantsatt sedan tidigare. När lånet togs upp skickades en denuntiationshandling till bostadsrättsföreningen varpå firmatecknaren för styrelsen i bostadsrättsföreningen skrev på och noterade om tidigare pantsättningar fanns på bostadsrätten. Detta var det enda tillvägagångssättet som banker kunde kontrollera om en bostadsrätt var pantsatt. Thomas Melin pantsatte bostadsrätt 1301 i bostadsrättsföreningen Riggen 3 hos SEB för lånet. Det uppdagades dock sedermera att bostadsrätten redan var pantsatt sedan tidigare. Detta innebar att bostadsrätten inte hade något värde för SEB.

Jenny Johansson: Förhöret har redovisats ovan i anslutning till åtalet enligt stämningsansökan, aktilaga 180.

TINGSRÄTTENS BEDÖMNING

SKULDFRÅGAN

Åtalet enligt stämningsansökan, aktilaga 177, 2022-05-13, med den justering som anges i aktilaga 226

Thomas Melin har såvitt avser samtliga åtalpunkter vidgått de faktiska omständigheterna. Tingsrätten konstaterar att dessa faktiska omständigheter även framgår av den utredning som åklagaren presenterat. Thomas Melin har även vidgått att han undertecknat de handlingar som åklagaren gjort gällande.

Därmed är det till att börja med att det under perioden 2005 – 2011 upptagits de lån i SBAB Bank, Nordea Bank, Handelsbanken och SEB som åklagaren angett i det inledande stycket i respektive åtalpunkt, 1 – 9. Tingsrätten konstaterar att det beträffande flera av dessa tidigare lån (se åtalpunkterna 1 – 3 och 7 – 9) var Thomas Melin själv som hade tagit lånet, i några fall för Fastighets AB Hasselns räkning. Till säkerhet för dessa lån pantsattes de bostadsrättslägenheter som åklagaren angett.

Det är vidare utrett att de av åklagaren angivna bostadsrätterna, som alltså redan var pantsatta för de tidigare lånen, ännu en gång pantsattes den 18 juni 2012, då som säkerhet för ett lån om 55 miljoner kr som Bostadsbolaget i Helsingborg AB upptog av Ålandsbanken. Delar av lånet överfördes därefter till konton som tillhörde Thomas Melin och Johan Tungard samt bolag som kontrollerades av dem. Dagen därpå, den 19 juni 2012, mottog och bekräftade Thomas Melin med flera för de olika berörda

bostadsrättsföreningarna meddelande från Ålandsbanken om pantsättningen. Inte heller i detta skede upplyste Thomas Melin Ålandsbanken om att de berörda bostadsrättslägenheterna redan utgjorde pant för tidigare lån. Även i övriga delar är de objektiva omständigheter som åklagaren gjort gällande inom ramen för åtalspunkterna 1 – 9 ostridiga.

Det ska nämnas att en s.k. dubbelpantsättning eller pantsättning i flera led inte i sig är otillbörlig. Däremot kan en låntagare som ingår ett låneavtal där en redan ställd säkerhet i form av pant åter pantsätts, utan att den nya långivaren upplyses om detta, göra sig skyldig till bedrägeri. Det ska också nämnas att den aktuella affären i sin helhet omfattade pantsättning av ett femtiotal bostadsrättslägenheter, men att det endast beträffande de bostadsrättslägenheter som åtalet avser var fråga om dubbelpantsättning.

Det är som framgått ostridigt att Ålandsbanken i samband med lånet om 55 miljoner kr till Bostadsbolaget i Helsingborg AB inte underrättades om att de av åklagaren angivna bostadsrätterna redan var pantsatta till säkerhet för andra lån. Tingsrätten konstaterar att förfarandet har inneburit vinning för Thomas Melin, då Bostadsbolaget i Helsingborg AB av Ålandsbanken beviljades lån utan den säkerhet som Ålandsbanken trodde sig ha. Redan därigenom har förfarandet inneburit att beaktansvärd risk för skada för Ålandsbanken förelegat.

Den avgörande fråga som tingsrätten har att ta ställning till är mot denna bakgrund om det är ställt utom rimligt tvivel att Thomas Melin kände till att bostadsrätterna redan var pantsatta och därmed hade uppsåt att vilseleda Ålandsbanken och begå bedrägerier. Tingsrätten gör i detta avseende följande överväganden.

Tingsrätten konstaterar inledningsvis att Thomas Melins uppgift om att han inte gjorde några som helst kontroller av underlaget, utan helt förlitade sig till andra som tagit fram underlaget då han undertecknade och underlät att upplysa Ålandsbanken om att bostadsrätterna redan var pantsatta, förefaller anmärkningsvärd. Det har vidare framkommit att dubbelpantsättningen har gjorts i ett sammanhang där han hade likviditetsproblem.

Thomas Melin uppgift om att det var Daniel Andersson som hade hand om lånediskussionerna med Ålandsbanken rörande de upptagna lån som är föremål för åtal vinner förvisso visst stöd av den skriftliga bevisning i form av e-mail med

tillhörande dokument som han åberopat. Försvaret har särskilt pekat på att Daniel Andersson exempelvis i e-mail till Rickard Fredén endast uppgav att han behövde en timme på sig för att göra nya likvidavräkningar samt nya medlems- och pantförteckningar och återkom till denne efter endast 52 minuter – en tidsrymd som inte tillåter någon kontakt med Thomas Melin i dessa angelägenheter.

Av de uppgifter som Johan Samuelsson lämnat framgår dock att Thomas Melin var involverad i lånediskussionerna och att Thomas Melin upplevdes som drivande. Genom Johan Samuelssons uppgifter är det utrett att Thomas Melin hade en mer central plats i affären än vad han själv vidgått. Det saknas anledning att misstänka att Johan Samuelsson – som uttalat sig under ed – skulle rikta falska anklagelser mot Thomas Melin eller medvetet överdriva dennes iblandning och tingsrätten bedömer Johan Samuelsson som trovärdig och tillförlitlig.

Tingsrätten konstaterar vidare att den av åklagaren åberopade skriftliga bevisningen i form av e-post mellan företrädare för Ålandsbanken och Thomas Melin med flera ger vid handen att Thomas Melin var införstådd med vilka bostadsrättslägenheter som skulle pantsättas och att han var insatt i de åtalade gärningarna. Detta talar för att han kände till att bostadsrätterna redan var pantsatta.

Det har rört sig om ett lån uppgående till 55 miljoner kr. Som framgått var det endast en del av det flertal bostadsrättslägenheter som pantsattes som redan var pantsatta. Det kan dock enligt tingsrätten med hänsyn till omständigheterna helt uteslutas att den uppkomna situationen – vilken medförde vinning för Thomas Melin på Ålandsbankens bekostnad – endast var en följd av förbiseenden och tillfälligheter. Det kan även nämnas att det har varit fråga om mycket grundläggande och betydelsefulla uppgifter, vilka har varit lättillgängliga för honom. Det har dessutom i målet framkommit att det inte i praktiken fanns någon möjlighet för banken att kontrollera huruvida bostadsrätterna var pantsatta, annat än att förlita sig på intygandet av att så inte var fallet. Tingsrätten är övertygad om att Thomas Melin utifrån sin bakgrund och sina uppdrag således kände till att hans eventuella underrättelse till Ålandsbanken banken var av helt avgörande betydelse för Ålandsbanken och därmed för möjligheten att låna pengar.

Vid en samlad bedömning mot denna bakgrund finner tingsrätten att det kan hållas för visst att Thomas Melins uppgift om att han saknade kännedom om att bostadsrätterna

redan var pantsatta utgör en efterhandskonstruktion. Under alla förhållanden var han likgiltig inför hur det förhöll sig beträffande tidigare pantsättningar. Hans invändning om att det i förhållande till koncernens samlade transaktioner endast var fråga om en mindre affär, att underskrifterna endast gjordes slentrianmässigt inom ramen för en s.k. massproduktion av underskrifter och att han inte läste de mail som han stod som kopiemottagare på samt vad Thomas Melin i övrigt anfört föranleder inte någon annan bedömning. Denna slutsats gör sig enligt tingsrätten gällande med samma styrka avseende samtliga åtalspunkter. Därmed finner tingsrätten att det är ställt utom rimligt tvivel att Thomas Melin handlade med uppsåt att vilseleda Ålandsbanken och att han därmed beträffande åtalspunkterna 1 – 9 gjort sig skyldig till bedrägeri i enlighet med åklagarens gärningspåstående.

Beträffande frågan om rubricering så konstaterar tingsrätten att beloppsgränsen för när de centrala förmögenhetsbrotten bedöms som grova - om bedömningen endast görs utifrån värdet - i praxis brukar sättas vid omkring fem prisbasbelopp. Som åklagaren angett bör brotten bör bedömas som grova eftersom gärningarna avsett betydande värde.

Åtalet enligt stämningsansökan, aktbilaga 180, 2022-05-13

Thomas Melin har även avseende åtalet i denna del vidgått de faktiska omständigheter som åklagaren presenterat inom ramen för gärningsbeskrivningen. Detsamma gäller för Johan Tungard. Tingsrätten konstaterar att dessa faktiska omständigheter även framgår av den utredning som åklagaren presenterat. Thomas Melin och Johan Tungard har även vidgått att de undertecknat de handlingar som åklagaren gjort gällande.

Därmed är det utrett att de båda tilltalade i oktober 2018 tagit lån i Handelsbanken, samt till säkerhet för lånet pantsatt de av åklagaren angivna bostadsrättslägenheterna. Det är också ostridigt att Handelsbanken i samband med detta inte underrättades om att bostadsrätterna redan var pantsatta till säkerhet för Bostadsbolaget i Helsingborg AB:s lån i Ålandsbanken.

Förfarandet har inneburit vinning för de tilltalade, som i praktiken av Handelsbanken beviljades ett lån utan reell säkerhet samt en andra gång pantsatte bostadsrättslägenheter som redan var pantsatta till säkerhet för Bostadsbolaget i Helsingborg AB:s lån där. Det har såvitt avser lånet av Handelsbanken framgått att

detta endast till viss del återbetalades. Förfarandet har inneburit skada för Handelsbanken samt beaktansvärd risk för ytterligare skada i de delar där lånet faktiskt återbetalades, samt i vart fall beaktansvärd risk för skada för Ålandsbanken.

Den avgörande fråga som tingsrätten har att ta ställning till är således även avseende denna stämningsansökan om det är ställt utom rimligt tvivel att de tilltalade känt till att bostadsrätterna redan var pantsatta och därmed haft uppsåt att vilseleda banken och begå ett bedrägeri. Tingsrätten gör i detta avseende följande överväganden.

Tingsrätten konstaterar inledningsvis, i likhet med vad som angetts ovan beträffande åtalet i förhållande till stämningsansökan aktbilaga 177 med justering, att de tilltalades uppgift om att de inte gjorde några som helst kontroller av underlaget förefaller anmärkningsvärd. Det låter redan i sig osannolikt att de vid en affär av denna storlek helt förlitade sig till andra som tagit fram underlaget samt endast undertecknade och därvid av förbiseende underlät att upplysa banken om att bostadsrätterna redan var pantsatta.

Den av åklagaren åberopade skriftliga bevisningen i form av kvitterade underrättelser från Ålandsbanken till bostadsrättsföreningarna samt medlems- och pantsättningsförteckningar ger vid handen att de tilltalade kände till att bostadsrätterna redan var pantsatta. Det har rört sig om transaktioner avseende stora värden, och det kan enligt tingsrätten även såvitt avser åtalet i denna del helt uteslutas att den uppkomna situationen – vilken medförde vinning för de tilltalade på bankernas bekostnad – endast var en följd av förbiseenden och tillfälligheter. Det kan även nämnas att det har varit fråga om mycket grundläggande och betydelsefulla uppgifter, vilka har varit lättillgängliga för de båda tilltalade. Det har dessutom, bland annat utifrån de uppgifter som Jenny Johansson lämnat, framkommit att det inte i praktiken fanns någon möjlighet för banken att kontrollera huruvida bostadsrätterna var pantsatta, annat än att förlita sig på låntagare och företrädare för bostadsrättsföreningar. De båda tilltalade måste således utifrån sin bakgrund och sina uppdrag ha känt till att deras eventuella underrättelse till Handelsbanken var av helt avgörande betydelse för banken och dess vilja att låna ut pengar.

Vid en samlad bedömning mot denna bakgrund finner tingsrätten således att det kan hållas för visst att Thomas Melins och Johan Tungards uppgift om att de saknade kännedom om att bostadsrätterna redan var pantsatta utgör en

efterhandskonstruktion. Under alla omständigheter var de likgiltiga inför hur det förhöll sig med tidigare pantsättning. Att Handelsbanken underlätit att sätta spärrar på de konton som enligt avtalet inte fick disponeras – varvid en skuld till banken uppkom – saknar enligt tingsrättens mening helt betydelse i sammanhanget. Inte heller invändningen om att det i förhållande till koncernens samlade transaktioner endast var fråga om en mindre affär, att underskrifterna endast gjordes slentrianmässigt inom ramen för en "massproduktion av underskrifter" eller vad de tilltalade i övrigt anfört föranleder någon annan bedömning. Därmed finner tingsrätten att det är ställt utom rimligt tvivel att Thomas Melin och Johan Tungard hade uppsåt att vilseleda Handelsbanken och att de därmed gjort sig skyldiga till bedrägeri i enlighet med åklagarens gärningspåstående.

Som angetts ovan brukar i praxis - om bedömningen endast görs utifrån värdet - beloppsgränsen för när de centrala förmögenhetsbrotten bedöms som grova, ofta sättas vid omkring fem prisbasbelopp.

Som åklagaren angett bör brottet bör bedömas som grovt eftersom gärningen avsett betydande värde.

Åtalet enligt stämningsansökan, aktbilaga 181, 2022-05-13

Som angetts ovan avser åtalet i denna del dels gärningar i form av dubbelöverlåtelser av bostadsrättslägenheter, dels gärningar i form av dubbla pantsättningar av bostadsrättslägenheter. Thomas Melin har därutöver enligt åklagaren överlåtut en bostadsrättslägenhet utan att berätta att densamma varit pantsatt för hans skulder i SEB (åtalspunkten 5).

Vad gäller dubbelöverlåtelseerna har Thomas Melin som företrädare för Ortum Fastigheter AB överlåtut bostadsrättslägenheter trots att dessa redan var överlåtna till Bostadsrättsbolaget i Helsingborg AB (åtalspunkterna 1 och 2), varför Ortum Fastigheter AB saknat rätt att förfoga över dem. Vad gäller gärningarna i form av dubbelpantsättning av bostadsrätter har sådan enligt åklagaren gjorts i två fall av Thomas Melin (åtalspunkterna 3 och 4) och i ett fall av Thomas Melin och Johan Tungard tillsammans och i samförstånd (åtalspunkt 6).

De båda tilltalade har även avseende åtalet i denna del vidgått de faktiska omständigheter som åklagaren presenterat inom ramen för gärningsbeskrivningen. Tingsrätten konstaterar att dessa faktiska omständigheter även framgår av den

utredning som åklagaren presenterat. Thomas Melin och Johan Tungard har även avseende åtalet i denna del vidgått att de undertecknat de handlingar som åklagaren gjort gällande.

Den övergripande fråga som tingsrätten har att ta ställning till är således även i dessa delar av åtalet om det är ställt utom rimligt tvivel att de båda tilltalade hade uppsåt att vilseleda och därmed begå bedrägerier.

Tingsrätten gör avseende de olika åtalspunkterna följande överväganden.

Åtalspunkterna 1 och 2 (Thomas Melin)

Åtalspunkterna 1 och 2 avser dubbelförsäljning av bostadsrättslägenheter. Såvitt avser åtalspunkten 1 konstaterar tingsrätten att det är ostridigt att Thomas Melin i egenskap av företrädare för Ortum Fastigheter AB överlätit den av åklagaren angivna bostadsrättslägenheten till Susanne Strömberg och Steen Sörensen, trots att Ortum Fastigheter AB redan hade överlätit denna till Bostadsrättsbolaget i Helsingborg AB och inte hade rätt att förfoga över denna. Tingsrätten konstaterar att endast en vecka hade förflutit mellan de båda överlåtelseerna.

Förfarandet innebar vinning för Thomas Melin och Ortum Fastigheter AB. Tingsrätten finner det utrett att gärningen innebar skada för Susanne Strömberg och Steen Sörensen samt i vart fall beaktansvärd risk för skada för Bostadsbolaget i Helsingborg AB.

Såvitt avser åtalspunkten 2 konstaterar tingsrätten att det är ostridigt att Thomas Melin i egenskap av styrelseledamot för Ortum Fastigheter AB överlätit den av åklagaren angivna bostadsrättslägenheten till Kenneth Jerleke, som sedan överlätit bostadsrättslägenheten som gåva till sin dotter Mia Jerleke. Det är även ostridigt att Thomas Melin omkring två år senare överlätit samma bostadsrättslägenhet till Bostadsbolaget i Helsingborg AB.

Tingsrätten kommer beträffande dessa båda gärningar till samma slutsats i uppsåtsfrågan som redovisats i anslutning till tidigare åtalspunkter. Med hänsyn till omständigheterna finner tingsrätten således att det kan hållas för visst att Thomas Melins uppgift om att han saknade kännedom om att bostadsrätterna redan var överlåtna utgör en efterhandskonstruktion. Under alla förhållanden var han likgiltig inför hur det förhöll sig. Hans invändning om att det i förhållande till koncernens

samlade transaktioner endast var fråga om en mindre affär, att underskrifterna endast gjordes slentrianmässigt inom ramen för en s.k. massproduktion av underskrifter samt vad han i övrigt anfört föranleder inte någon annan bedömning. Därmed finner tingsrätten att det är ställt utom rimligt tvivel att Thomas Melin handlade med uppsåt och har gjort sig skyldig till bedrägerier i enlighet med åklagarens gärningspåstående. Som åklagaren angett är brotten att bedöma som grova med hänsyn till att de avsett betydande värde.

Åtalspunkterna 3 och 4 (Thomas Melin)

Åtalspunkterna avser ytterligare fall av dubbelpantsättning av bostadsrättslägenheter. Såvitt avser åtalspunkten 3 konstaterar tingsrätten att det är ostridigt att Thomas Melin belånat och pantsatt den av åklagaren angivna bostadsrättslägenheten och därvid inte upplyst Handelsbanken om att bostadsrättslägenheten redan var pantsatt i SEB till säkerhet för Thomas Melins egna lån. Såvitt avser åtalspunkten 4 konstaterar tingsrätten att det är ostridigt att Thomas Melin på av åklagaren angiven tidpunkt och således omkring ett år efter gärningen i åtalspunkten 3 åter belånat och pantsatt samma bostadsrättslägenhet i Swedbank och därvid inte upplyst Swedbank om att bostadsrättslägenheten redan var pantsatt i SEB till säkerhet för Thomas Melins egna lån samt numera även i Handelsbanken till säkerhet för lånet i Handelsbanken.

Tingsrätten konstaterar att gärningarna har inneburit vinning för Thomas Melin och i vart fall beaktansvärd risk för skada för Handelsbanken respektive Swedbank, då bankerna lånat ut pengar utan att i praktiken ha den säkerhet som de trott sig ha.

Omständigheterna, däribland att det handlade om tidigare pantsättningar till säkerhet för hans egna lån, och den systematik som framträder talar enligt tingsrätten starkt för att Thomas Melin vid tidpunkten för de åtalade gärningarna var medveten om hur det förhöll sig beträffande tidigare pantsättningar.

Hans uppgift om att han saknade kännedom om att bostadsrätterna redan var pantsatta utgör därmed enligt tingsrätten en efterhandskonstruktion. Under alla omständigheter var han likgiltig inför hur det förhöll sig med tidigare pantsättning. Thomas Melins invändningar, vilka i huvudsak redovisats ovan, föranleder inte någon annan bedömning. Därmed finner tingsrätten att det är ställt utom rimligt tvivel att han hade uppsåt att vilseleda Handelsbanken och Swedbank och att han därmed även

avseende dessa åtalpunkter gjort sig skyldig till bedrägeri i enlighet med åklagarens gärningspåstående.

Som åklagaren angett är brotten att bedöma som grova med hänsyn till att de avsett betydande värde.

Åtalpunkten 5 (Thomas Melin)

Åtalpunkten avser att Thomas Melin överlätit en bostadsrättslägenhet utan att berätta att densamma varit pantsatt för hans skulder i SEB. Det är ostridigt att han överlätit den av åklagaren angivna bostadsrättslägenheten till Mia Jerleke utan att berätta att bostadsrättslägenheten var pantsatt för hans egna skulder i SEB samt för lån i Handelsbanken och Swedbank och att lånen och panterna inte lösts i samband med försäljningen till Mia Jerleke.

Tingsrätten konstaterar att förfarandet innebar vinning för Thomas Melin och skada för Mia Jerleke samt i vart fall beaktansvärd risk för skada för samt SEB, Handelsbanken och Swedbank.

Även i denna del kommer tingsrätten, med hänsyn till omständigheterna, till slutsatsen att det kan hållas för visst att Thomas Melins uppgift om att han vid överlåtelsen saknade kännedom om pantsättningarna utgör en efterhandskonstruktion. Att pantsättningen avsett hans egna skulder talar starkt med att han varit fullt medveten om hur det förhöll sig. Under alla förhållanden var han likgiltig inför hur det förhöll sig beträffande pantsättningarna. Inte heller avseende denna åtalpunkt medför hans invändningar någon annan bedömning. Därmed finner tingsrätten att det är ställt utom rimligt tvivel att Thomas Melin handlade med uppsåt och att han har gjort sig skyldig till bedrägeri i enlighet med åklagarens gärningspåstående.

Som åklagaren angett är brottet grovt eftersom det avsett betydande värde.

Åtalpunkten 6 (Thomas Melin och Johan Tungard)

Den åtalade gärningen skedde den 11 oktober 2018, således samma dag som gärningen i stämningsansökan, aktbilaga 180. Det av åklagaren påstådda vilseledandet har även i detta fall bestått i att de båda tilltalade belånat och pantsatt en bostadsrättslägenhet som redan var pantsatt till säkerhet till säkerhet för lån i SEB. Denna gång var den av åklagaren angivna bostadsrättslägenheten dessutom överlåten till Mia Jerleke sedan 2015.

Gärningen har inneburit vinning för de båda tilltalade, som beviljats ett lån från Handelsbanken utan att Handelsbanken i praktiken hade den säkerhet för lånet som Handelsbanken utgick från. Gärningen har inneburit skada eller i vart fall beaktansvärd risk för skada för Handelsbanken.

Tingsrättens kommer beträffande frågan om de tilltalades uppsåt till samma slutsats som redovisats ovan avseende gärningen i stämningsansökan, aktbilaga 180. Således konstaterar tingsrätten även avseende denna åtalspunkt att det kan hållas för visst att Thomas Melins och Johan Tungards uppgift om att de saknade kännedom om att bostadsrätten redan var pantsatt - och i detta fall dessutom överlåten - utgör en efterhandskonstruktion. Under alla omständigheter var de likgiltiga inför hur det förhöll sig i dessa avseenden. Vad de tilltalade anfört föranleder inte heller avseende denna åtalspunkt någon annan bedömning. Därmed finner tingsrätten att det är ställt utom rimligt tvivel att Thomas Melin och Johan Tungard hade uppsåt att vilseleda Handelsbanken och att de därmed tillsammans och i samförstånd gjort sig skyldiga till bedrägeri i enlighet med åklagarens gärningspåstående.

Som åklagaren angett är gärningen att bedöma som grov med hänsyn till att den avsett mycket betydande belopp.

PÅFÖLJDSFRÅGAN

Inledande anmärkningar

Tingsrätten finner inte skäl att frångå den uppdelning av brottsligheten i olika gärningar som åklagaren angett inom ramen för sina respektive gärningsbeskrivningar.

I praxis har ett belopp motsvarande omkring 18 prisbasbelopp ofta ansetts motsvara ett straffvärde om ett års fängelse vid grova förmögenhetsbrott (se t.ex. rättsfallen NJA 2013 s. 654 och RH 2018:46.)

Åklagaren har såvitt avser de gärningar som prövats genom denna dom förklarat att det varit behäftat med svårigheter att ange den exakta skada som målsägandena åsamkats eller kunde ha åsamkats genom de olika bedrägerierna. Som tingsrätten uppfattat åklagaren har detta sin bakgrund i bland annat att viss återbetalning skett avseende upptagna lån även om reell säkerhet saknats till följd av dubbelpantsättningarna. Det har också framkommit att det i vissa fall – vid sidan av den dubbelpantsättning som gjorts – ställts säkerhet i form av pant i andra

bostadsrätter, vilka inte tidigare varit pantsatta. Så var exempelvis fallet beträffande lånet om 55 miljoner kronor från Ålandsbanken. Således har viss säkerhet funnits för lån även där det i vissa delar varit fråga om dubbelpantsättning. Åklagaren har även angett att det utifrån beslagtaget och tillgängligt material inte varit möjligt att följa samtliga led vad gäller efterföljande överföringar av de lånade medlen. Utifrån gärningsbeskrivningarna går det att bilda sig en översiktlig uppfattning om den skada respektive risk för skada om uppkommit. Åklagaren har dock inte inom ramen för sina gärningsbeskrivningar i de olika stämningsansökningarna närmare preciserat den skada som uppkommit, eller som det funnits beaktansvärd risk för skulle uppkomma. Samtidigt som det för tingsrätten framstår som uppenbart att det uppkommit stor skada respektive beaktansvärd risk för sådan i anledning av bedrägerierna, så måste avsaknaden om ett konkret påstående om skadans storlek och den relativa osäkerhet som således råder i detta avseende enligt tingsrätten vid påföljdsbestämningen beaktas till förmån för de tilltalade. Detta följer av principen om in dubio pro reo – tvivel ska komma de tilltalade till godo.

Thomas Melin

Thomas Melin förekommer under sex avsnitt i belastningsregistret. Fyra av dessa avser endast trafikförseelser och saknar betydelse för påföljdsbestämningen. Den 18 juni 2021 dömdes Thomas Melin av Hovrätten över Skåne och Blekinge för grovt bokföringsbrott under 2014, varvid påföljden bestämdes till villkorlig dom med samhällstjänst, 160 timmar. Om fängelse i stället hade valts som påföljd hade ett fängelsestraff om sex månader dömts ut.

Den 11 januari 2022 dömdes Thomas Melin genom deldom i detta mål för tre fall av grov trolöshet mot huvudman. Den tidigare utdömda villkorliga domen undanröjdes och påföljden bestämdes till fängelse, två år och sex månader. Thomas Melin meddelades näringsförbud under en tid av fem år räknat från det att domen vunnit laga kraft. Domen är överklagad till hovrätten av såväl Thomas Melin som åklagaren.

Av yttrande från frivården – inhämtat i tiden före ovan nämnda deldom – framgår i huvudsak följande. Thomas Melin lever under socialt ordnade förhållanden avseende familj, bostad och försörjning. Han har fritidsintressen och såväl den fysiska som psykiska hälsan beskrivs som god. Det har inte framkommit någonting som indikerar ett insatsbehov inom områdena spel, alkohol eller narkotika. Thomas Melin beskriver ett prosocialt umgänge där kriminalitet inte är socialt accepterat. Han uttrycker vid

utredningstillfället inte några kriminella attityder eller värderingar som indikerar på ökad risk för framtida kriminalitet. Med hänvisning till att Thomas Melin innevarande är dömts för samma typ av brottslighet som aktuellt åtal avser bedömde frivården vid en fällande dom att återfallsrisken var förhöjd. Då Thomas Melin inte anser sig ha något insatsbehov inom något område hade frivården svårt att se vad en övervakning skulle fyllas med för adekvat innehåll. Frivården bedömde därmed att det saknas förutsättningar för skyddstillsyn i dagsläget. Thomas Melin uppfyller alltså de formella kriterierna för samhällstjänst.

Thomas Melin har vid huvudförhandlingen förklarat att han i händelse av fällande dom samtycker till samhällstjänst.

Thomas Melin döms nu för sexton fall av grovt bedrägeri. Minimistrafvet för grovt bedrägeri är sex månaders fängelse.

Om den som har dömts till fängelse har begått andra brott före domen, s.k. nyupptäckt brottslighet, ska rätten bestämma en ny påföljd för den tillkommande brottsligheten. När rätten dömer till en ny påföljd för nyupptäckt brottslighet ska den när påföljden bestäms iaktta att påföljderna tillsammans inte överstiger vad som skulle ha dömts ut för den samlade brottsligheten. Detta framgår av 34 kap. 1 § första stycket samt 2 § brottsbalken.

De grova bedrägerier som Thomas Melin nu döms för är hänförliga till tiden före tingsrättens deldom i målet, varför de utgör nyupptäckt brottslighet i förhållande till denna.

Åklagaren har yrkat att tingsrätten bestämmer påföljden till ett fängelsestraff. Han har anfört att straffvärdet för den brottslighet som Thomas Melin nu döms för – tillsammans med straffvärdet för den brottslighet som han dömdes för genom tingsrättens deldom i målet och med beaktande av principen om asperation – uppgår till omkring fem års fängelse. Åklagaren har således i påföljdsdelen yrkat att tingsrätten bestämmer fängelsestrafvet för den tillkommande brottsligheten till ytterligare två år och sex månader.

Thomas Melin har gjort gällande att straffvärdet i händelse av fällande dom är lägre än vad åklagaren angett, varvid han även hänvisat till den långa tid som förflutit sedan en del av de åtalade gärningarna.

Vid straffmätningen ska rätten, som angetts ovan, utöver brottets straffvärde i skälig omfattning beakta om en i förhållande till brottets art ovanligt lång tid har förflutit sedan brottet begicks. Tingsrätten konstaterar att tio år har förflutit sedan gärningarna i åtalet enligt stämningsansökan, aktilaga 177. Fyra år har förflutit sedan gärningen enligt stämningsansökan, aktilaga 180 och mellan fyra och strax under tio år har förflutit sedan gärningarna enligt stämningsansökan, aktilaga 181.

Principen om asperation, som tillämpas i svensk rätt, är principen om flerbrottslighetens avtagande betydelse för straffvärdet. Principen innebär att det brott som har det högsta straffvärdet bildar utgångspunkt och att det till detta läggs en del av straffvärdet för de andra brotten i en fallande skala. Beträffande den närmare tillämpningen av asperationsprincipen, se t.ex. Martin Borgeke, "Att bestämma påföljd för brott, fjärde upplagan 2021, s. 209 ff.) Principen får stort genomslag i fall som detta, med ett stort antal brott med högt straffvärde och vid tillämpning av bestämmelsen i 34 kap 2 § brottsbalken vad gäller de tre fall av grov trolöshet mot huvudman som Thomas Melin tidigare dömts för. Således blir straffmättningsvärdet betydligt lägre jämfört med ett straffvärde som erhållits genom kumulation av straffvärdet för de samlade gärningarna.

Med hänsyn till de stora värden som det varit fråga om, den tid som förflutit sedan gärningarna samt med tillämpning av 34 kap. 1 § första stycket och 2 § brottsbalken finner tingsrätten att straffmättningsvärdet för de gärningar som Thomas Melin nu döms för motsvarar fängelse, två år. Annan påföljd än fängelse är mot bakgrund av detta straffmättningsvärde utesluten när tingsrätten bestämmer ny påföljd.

På grund av det anförda bör påföljden bestämmas till fängelse. Fängelsestraffets längd bör bestämmas till två år.

Johan Tungard

Johan Tungard förekommer under tre avsnitt i belastningsregistret. Ett av dessa avser endast ett godkänt föreläggande av ordningsbot för trafikförseelse och saknar betydelse för påföljdsvalet.

Den 18 juni 2021 dömdes Johan Tungard av Hovrätten över Skåne och Blekinge för grovt bokföringsbrott under 2014, varvid påföljden bestämdes till villkorlig dom med samhällstjänst, 160 timmar. Om fängelse i stället hade valts som påföljd hade ett fängelsestraff om sex månader ha dömts ut.

Den 11 januari 2022 dömdes Johan Tungard genom deldom i detta mål för tre fall av grov trolöshet mot huvudman. Den tidigare utdömda villkorliga domen undanröjdes och påföljden bestämdes till fängelse, två år och sex månader. Johan Tungard meddelades näringsförbud under en tid av fem år räknat från det att domen vunnit laga kraft. Domen är överklagad till hovrätten av såväl Johan Tungard som åklagaren.

Av yttrande från frivården – inhämtat i tiden före ovan nämnda deldom – framgår att Johan Tungard lever socialt välordnat. Det har under utredningen inte framkommit någon problematik vare sig gällande psykisk ohälsa, alkohol, narkotika eller spel om pengar. Han uppger att han inte är i behov av frivårdens insatser. Johan Tungard är orolig över att hans företag kommer att gå under och att han kan behöva flytta för att han och familjen ska undvika trakasserier. Vid utredningstillfället visade Johan Tungard inga indikationer på prokriminella värderingar eller attityder. Frivården bedömer att ett visst övervakningsbehov kan motiveras utifrån att Johan Tungard är misstänkt för liknande brottslighet som han nyligen dömdes för. En skyddstillsyn anses dock inte motiverad då han inte tillstår några kriminogena riskfaktorer under utredningstillfället. Frivården bedömer därför att det inte finns någon problematik som kan bearbetas inom ramen för en skyddstillsyn. Johan Tungard bedöms ha de förutsättningar som krävs för att kunna verkställa en föreskrift om samhällstjänst.

Johan Tungard har vid huvudförhandlingen förklarat att han i händelse av fällande dom samtycker till samhällstjänst.

Johan Tungard döms nu för två fall av grovt bedrägeri. Minimistraftet för grovt bedrägeri är fängelse, sex månader.

Om den som har dömts till fängelse har begått andra brott före domen, s.k. nyupptäckt brottslighet, ska rätten bestämma en ny påföljd för den tillkommande brottsligheten. När rätten dömer till en ny påföljd för nyupptäckt brottslighet ska den när påföljden bestäms iaktta att påföljderna tillsammans inte överstiger vad som skulle ha dömts ut för den samlade brottsligheten. Som angetts ovan stadgas detta i 34 kap. 1 § första stycket och 2 § brottsbalken.

De grova bedrägerier som Johan Tungard nu döms för är hänförliga till tiden före tingsrättens deldom i målet, varför de utgör nyupptäckt brottslighet.

Åklagaren har yrkat att tingsrätten bestämmer påföljden till ett fängelsestraff. Han har anfört att straffvärdet för den brottslighet som Johan Tungard nu döms för –

tillsammans med straffvärdet för den brottslighet som han dömdes för genom tingsrättens deldom i målet och med beaktande av principen om asperation – uppgår till fyra års fängelse. Åklagaren har således i påföljdsdelen yrkat att tingsrätten bestämmer fängelsestraffet för den tillkommande brottsligheten till ytterligare ett år och sex månader.

Johan Tungard har gjort gällande att straffvärdet i händelse av fällande dom är lägre än vad åklagaren angett, varvid han hänvisat till den tid som förflutit sedan de åtalade gärningarna samt till att han varit ålagd anmälningsskyldighet och reseförbud sedan den 27 juni 2022.

Vid straffmätningen ska rätten utöver brottets straffvärde i skälig omfattning beakta om en i förhållande till brottets art ovanligt lång tid har förflutit sedan brottet begicks. Tingsrätten konstaterar att fyra år har förflutit sedan gärningarna enligt stämningsansökan, aktilaga 180 och stämningsansökan, aktilaga 181, åtalspunkten 6.

Tingsrätten finner dock inte att den förhållandevis korta tid som Johan Tungard varit ålagd anmälningsskyldighet och reseförbud medför att straffmätningensvärde ska sättas ned. Det kan i sammanhanget nämnas att tingsrätten vid ett tillfälle beviljat Johan Tungard undantag från anmälningsskyldigheten och reseförbudet när det påkallats med hänvisning till personliga omständigheter.

Asperationsprincipen har redogjorts för i det ovanstående. Även i Johan Tungards fall får principen ett förhållandevis stort genomslag, med två nya brott med högt straffvärde men framför allt vid tillämpning av bestämmelsen i 34 kap 2 § brottsbalken i förhållande till de tre fall av grov trolöshet mot huvudman som Johan Tungard tidigare dömts för. Som framgått ovan har rätten att iaktta att påföljden tillsammans med den påföljd han ådömdes genom deldomen inte överstiger vad som skulle ha dömts ut för den samlade brottsligheten.

Med hänsyn till de stora värden som det varit fråga om, den tid som förflutit sedan gärningarna samt med tillämpning av 34 kap. 1 § första stycket och 2 § brottsbalken finner tingsrätten att straffmätningensvärde för de gärningar som Johan Tungard nu döms för motsvarar fängelse, ett år. Annan påföljd än fängelse är mot bakgrund av detta straffmätningensvärde utesluten när tingsrätten bestämmer ny påföljd.

På grund av det anförda bör påföljden bestämmas till fängelse. Fängelsestraffets längd bör bestämmas till ett år.

FRIHETSBERÖVANDEN M.M.

Thomas Melin har inte varit frihetsberövad i anledning av misstanke om brott som prövats genom denna dom. Han har däremot som gripen, anhållen eller häktad varit frihetsberövad i anledning av misstankar som prövades genom tingsrättens deldom i målet den 11 januari 2022 från och med den 21 september 2021 till och med den 21 december 2021. Avräkningsunderlag finns fogat till den domen.

Johan Tungard har varit häktad i sin utevaro för de gärningar som anges i stämningsansökan, aktbilaga 177, vilka sedermera preskriberades. Han häktades den 9 juni 2022 i sin utevaro misstänkt för de båda grova bedrägerier han döms för genom denna dom. Han greps på förmiddagen den 27 juni 2022 och det hölls samma dag omhäkningsförhandling. Vid denna beslutades att han inte längre skulle vara häktad. Däremot förbjöds han att lämna Sverige och ålades att lämna in sina passhandlingar till polisen samt ålades anmälningsskyldighet. Tingsrätten beslutade dock sedermera om ett tillfälligt undantag från reseförbudet och anmälningsskyldigheten, detta mot bakgrund av att Johan Tunberg av familjeskäl behövde resa utomlands. Tingsrätten beslutade den 25 oktober 2022, i samband med att huvudförhandlingen avslutades, att häva reseförbudet och anmälningsskyldigheten.

Johan Tungard har vidare som gripen, anhållen eller häktad varit frihetsberövad i anledning av misstankar som prövades genom tingsrättens deldom i målet den 11 januari 2022 från och med den 21 september 2021 till och med den 21 december 2021. Avräkningsunderlag finns fogat till den domen.

ERSÄTTNING TILL OFFENTLIGA FÖRSVARARE

Jonas Granfelt har begärt ersättning för 103,75 timmars arbete jämte ersättning för tidspillan, utlägg och traktamente. Den 27 april 2022 meddelade tingsrätten förhandsbesked avseende merkostnader till offentlig försvarare. Beslutet innebar att sådana merkostnader för tidspillan och utlägg som uppstår på grund av att försvararen har sin verksamhet långt ifrån den ort där domstolen är belägen omfattas av rätten till ersättning.

Den offentlige försvaren Anders Olsson har begärt ersättning för 76 timmars arbete jämte ersättning för tidsspillan och utlägg.

Åklagaren har yttrat sig över de kostnadsräkningar som de offentliga försvararna har gett in. Åklagaren har inte haft något att erinra mot Anders Olssons ersättningsanspråk, men anfört i huvudsak att antal nedlagda timmar för Jonas Granfelt verkar vara något i överkant.

Enligt 21 kap. 10 § rättegångsbalken har den offentlige försvararen rätt till skälig ersättning av allmänna medel för arbete, tidsspillan och utlägg som uppdraget krävt. Ersättning för arbete ska bestämmas med utgångspunkt i den tidsåtgång som är rimlig med hänsyn till uppdragets art och omfattning.

Tingsrätten konstaterar att det skriftliga materialet i målet är förhållandevis omfattande. Den ersättning som Anders Olsson begärt framstår som skälig. Jonas Granfelts uppdrag har varit mer omfattande än Anders Olssons, både utifrån antalet åtalspunkter inledningsvis och än mera så sedan preskription sedermera inträtt i förhållande till Johan Tungard avseende samtliga gärningar inom ramen för stämningsansökan, aktilaga 177. Det har vid huvudförhandlingen framstått som uppenbart att han lagt ned ett gediget arbete för att tillvarata sin klients intressen.

Tingsrätten kommer mot denna bakgrund till slutsatsen att även den ersättning som Jonas Granfelt har begärt får anses skälig. Båda försvararna ska därför tillerkännas begärda ersättningar.

Med hänsyn till vad som framkommit om de tilltalades ekonomiska förhållanden och att de ska avtjäna förhållandevis långa fängelsestraff ska kostnaderna för försvararna stanna på staten.

ÖVRIGT

Eftersom de båda tilltalade döms för brott med fängelse i straffskalan ska de betala lagstadgad avgift till Brottsofferfonden.

Rätten

Tf. rådmannen Erik Havelius samt nämndemännen Robbyna Svaerd-Spence, Benny Trollehjelm och Barbro Widell

Rätten är enig.

Digitalt signerad av tf. rådmannen Erik Havelius

Överklagandeinformation

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Helsingborgs tingsrätt senast den 13 december 2022.

Överklagandet ska vara skriftligt. Helsingborgs tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Helsingborgs tingsrätts namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Helsingborgs tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Helsingborgs tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten över Skåne och Blekinge skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten över Skåne och Blekinge tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i 4 olika fall.

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Helsingborgs tingsrätt eller Hovrätten över Skåne och Blekinge om du har frågor.



Sven THOMAS Melin, 19600416-2415

Personutredning som har utförts i målet
Yttrande från Kriminalvården 2021-11-02.

Digitalt signerad av tf. rådmannen Erik Havelius

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress

Box 712
251 07 Helsingborg

Besöksadress

Konsul Perssons plats 1
Helsingborg

Expeditionstid

måndag - fredag
08:00-16:00

Telefon

042-19 97 00

E-post

helsingborgs.tingsratt@dom.se

Webb

www.helsingborgstingsratt.domstol.se



JOHAN Tungard, 19650831-3415

Personutredning som har utförts i målet
Yttrande från Kriminalvården 2021-10-26.

Digitalt signerad av tf. rådmannen Erik Havelius

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress

Box 712
251 07 Helsingborg

Besöksadress

Konsul Perssons plats 1
Helsingborg

Expeditionstid

måndag - fredag
08:00-16:00

Telefon

042-19 97 00

E-post

helsingborgs.tingsratt@dom.se

Webb

www.helsingborgstingsratt.domstol.se